

5687

Hydro-mel

ARXIU TEATRAL MILLÀ
Compra i venda de comèdies de totes menes

Carrer de Sant Pau, 21. - BARCELONA

Soler

TEATRE CATALÁ

HYDRO-MEL

TRAGEDIA EN TRES ACTES Y EN VERS

ORIGINAL DE

Ernest
1 =
SOLER DE LAS CASAS

Obtinguè ovació la nit de sòn estreno en lo TEATRE CATALÁ,
instalat en lo de ROMEA, lo dia 3 de Mars de 1892

BARCELONA

LLIBRERÍA D' EUDALT PUIG

PLASSA NOVA, NÚMERO 5

1892

Ningú podrà traduhir, representar, ni reimprimir aquest drama, sens permís de sòn autor.

Lo director de la Galeria intitolada: PROPIETATS DRAMÀTICAS Y LÍRICAS, de don Joan Molas y Casas, qual despatx se trova en lo carrer del Hospital, números 12 y 14, pis segòn, es l' únich encarregat d' aquesta obra, y ab ell deurán entendre's tots los teatres y societats que vulgan representar-la.

Quedan reservats tots los drets.

BARCELONA

ESTABLIMENT TIPO-LITOGRAFICH D' ESPASA Y C.^a

221, CARRER DE CORTS, 223

AGRAHIT L' AUTOR

DEDICA AQUESTA TRAGEDIA

A

DONYA PILAR CLEMENTE

*que va jugar en ella lo paper de
Indra, interpretantlo tal com ell
havia vist aqueixa figura en sa
fantasia.*

Soler de las Casas

Digitized by the Internet Archive
in 2015

REPARTIMENT

PERSONATGES

ACTORS

INDRA	19 anys.	Sra. Clemente, D. ^a Pilar.
ODILA	40 »	» Munner, D. ^a Agna.
GLODI	80 »	Sr. Martí, D. Jaume.
ODESTER.. . . .	30 »	» Santolaria, D. Modest.
ASSIRTES.	22 »	» Riutort, D. Pere.
AGORER 1. ^{er}	60 »	» Valls, D. Ramòn.
SOLDAT 1. ^{er} } rebelds {		» Bals, D. Francisco.
SOLDAT 2. ^{on} }		» Fages, D. Joseph.
GLOCESTER, soldat fahel ó 3. ^{er} . . .		» Fernández, D. Ernest (1).

GENT QUE NO PARLA

Galot, solduri d'Odester. Guerrers de peu y de caball. Poble de totes edats y sexes. Ulaskos, lo cabdill de'ls rebelds. Tres agorers. Colla de presoners celtas. Duas victimas, també presoners celtas. (2).

ÉPOCA

PREHISTÓRICA

LLOCH

La antiga Ausa : Vich actualment

---

(1) L' autor remercia á aquest discret actor, lo mateix que á don Ramón Valls; puig van encarregar-se per pura amabilitat d' un paper inferior á sa categoria.

(2) L' autor demana encarescudament á las empresas que dongan aquestas duas figuras á la interpretaciò de dos vers artistas; puig d' altra manera 's podria comprometre seriament lo final del primer acte.

676943

DECORACIÓ

Representa lo paratge que serveix de plassa á una tribu d'ibers. Las casas son barracàs; de ramatge las unas y las otras grollerament construidas ab fanch ó mahons cuyts al sol. Penjats en los pals que forman l' armament d' algunas barracas, primitius instruments de cassa y pesca de riu. Las barracas mès llunyanas, s' ocultarán dins un bosch frondosissim de roures gegantins que deixarán apenas veure 'l cel, y comensará al fons del escenari fent una pujada practicable; advertint que un xich mès al fons de mitx escenari, y enfront del espectador, y cap á la seva dreta, hi haurá un edifici d' alguna major importancia que 'ls demès; habitació del cabdill de la tribu ó Radhjá. Aquest edifici estarà adornat ab ensenyas guanyadas als celtas y als turis. Las d' aquets darrers ja acabarán d' ésse consumidas per l' intemperie. Entre la primera y segona caixa, y á la esquerra, hi haurá un roure sol qual tronch será d' una gruixaria fenomenal, y á la sombra d' aquest arbre, y de perfil al públich, lo trono damunt d' una gran pedra y á són costat un setial. Per passar la porta del palau tindran de pujarse tres grahòns de pedra. Quan se diga senzillament: «dreta» ó «esquerra» son del actor.

Estaciò: L' ESTIU

TRAJOS

En general, sols cuberta la nuesa ab pells mal adobadas de cabra, llop ó guinéu. Algunas ensenyas com medallas de bronze ó ferro. GLODI, manto ramejat damunt del traje general; barba y cabell com la neu. Tots toscas abarcas als peus. Los cabells llarchs, deixats anar ondejats y negres; tota la barba negra espessa é inculta. Pell colrada per las inclemencias del cel. Los soldats celtas, presoners, quelcom mès vestits que 'ls soldats ibers; mès destrossats los trajos pe 'ls esbarzers. INDRA, portará almagia ramejada, brassalets de bronze y collar de medallas informes de ferro; ODILA, d' esclava turia: los Agorers durán vesta y profusió de medallas de bronze y ferro: barba grisa.

ARMAS

Darts pe 'ls soldats de cavall: espasa curta y ampla com la de 'ls romans, pe 'ls soldats de peu: escut de cuyro cóncavo y guaranit de corretjas. *Instruments de musica*: Ossets, atabal, trompeta, flauta, platerets de bronze y corns.

ACTE PRIMER

•••

Comensa l' acció á onz' horas del matí y acaba al punt del mitx dia. Cel tot seré. Sol de foch de la canícula.

ESCENA PRIMERA

INDRA, ODILA. Al alsarse 'l telò, INDRA es á la escena mirant á ODILA, que hi entra surtint del palau

INDRA. Odila, ets tu?

ODILA. Jo sò; la tèva esclava,
Que vè per lo que tu manarli vullas.
Lo cá no es mès fidel.

INDRA. Mercés, Odila.
Ja sabs que tu no ho ets la esclava mèva;
com germana t' adoro.

ODILA. Y jo, agraphida,
ja sè que, ni al besarte abdòs las plantas
m' humilio prou y humiliacions voldria,
mès vils, mès baixas inventar tot' hora,
tot regraciante las mercés rebudas.

(*Y vol besarli 'ls peus; mes Indra la 'n priva aixecantla*).
INDRA. Àlsat, Odila. Si á la fi t' estimo
ab l' amor que t' sò dit, no rudas feynas
vull que fassas per mi; no vull que llauris
de món pare los camps, ni qu' esterrossis
al pich del sol l' atapahida terra.
Trevall mès suáu y dòls; tasca mès noble
será, la que 't dare. Vull que, ab paraulas
que tu tens de conhort, ab las que sempre
rahors pera mi trobas sanitosas,
la pena mimvis que m' agreuja amarga.

ODILA. ¿La pena has dit?

- INDRA. La pena qu' ara 'm dóna
saber qu' es món Assirtes á la guerra
y, sent gran sòn valor; sent cert que intenta
prouesas, cada punt, que hi va la vida,
ni sò ni alento; ni la nit la dormo,
ni 'l día 'l visch. Si un missatger arriba
per dí', á món pare 'l rey, joyosas novas
del curs de la batalla, al punt me sembla
que vè la mort de món amant á dirnos.
Flayres impurs de mort du per mi l' ayre
y, del prat humitòs la frescal herba,
tè avuy per mi 'l vert fosch de la cicuta.
- ODILA. No podías, senyora, un trevall dar-me
que 'm fos més grat. ¿Per qué tenirte ab ansia
la vida d' ell, quan sabs que, com si cosa
miraculosa fos, de cap batalla
ni la ferida n' ha dut may més lleua?
Deixa, donchs, tot temor; ja més no ductis
de que Endovelía guardarà sa vida,
y explicam del amor quín camí porta,
y quín jorn pensas l' hydro-mel donarli.
- INDRA. Ben prompte tè de ser; si 'l rey món pare,
al suplicarli jo, joyòs m' escolta.
- ODILA. ¿Cóm no ha de ser aixís; si lo tèu pare
t' adora tant que, en los tèus ulls se mira?
Deus vence aquest temor!...
- INDRA. Avuy dech dirli
l' estat del cor que tal vegada ignora.
- ODILA. Miral allá, que ab pena gran devalla
de sòn paláu.
- INDRA. Aném á aydarlo. Vina.
*(Se 'n van á aydar á Glodi á baixar los grahons, y cada una
per un bras lo portan á seure al trono de sota 'l roure.
Ellas restan prop d' ell en peu).*

ESCENA II

INDRA, ODILA, GLODI.

- GLODI. Me moro de despit; aquestas forsas
m' estant abandonant.
- INDRA. ¡Oh! Cálmat, pare.
- GLODI. ¡Oh, no; no 'm puch calmar! Si los brevatges
y 'ls prechs dels agorers, briòs no 'm tornan
per á la guerra anar, al cim me 'n pujo
de la roureda y al abím me llanso.
¿Qué hi fa un íber al mon, no fent la guerra?
- INDRA. Rebre 'l conhort y 'ls besos de sa filla.
- ODILA. Y veure los triomfs de las batallas
que, guanyantse en nom tèu, tants llors te duhen.

- INDRA. Altra vegada, avuy, sentint tu 'ls víctors
vindrán conqueridors.
- GLODI. (*Animantse.*) ¡Oh! Avuy es día
de joya sens igual. Avuy se guanya
lo combat decisiu; perque los celtas
que ja lassos están, de fer debades
á la nostr' Ausa aquesta guerra crúa,
veurán d' un colp que retirar-se 'ls toca,
per no morir, sacrificat á nostras
divinitats lo puny de la má dreta...
ó esclaus restar, encadenats sens honra.
- INDRA. ¡Oh! ¡A la fi! ¿Estás joyòs; oy, pare?
- GLODI. Sí; á Assírtes tinch y á Odèster; son seguras
armas aquestas, que fal-lir no poden
y ab ellas al costat re al mon m' espanta.
- INDRA. Doncas avuy, que mès que 'ls altres días
joyòs te veig, vull un secret confiarte
y demanarte vull la tèva venia;
pera fer la ventura de ma vida.
- GLODI. Digas prompte lo qu' ès. ¡Si jo, per forsa,
voldría véuret venturosa sempre!...
- ODILA. ¿No sents lo que t' sò dit, senyora mía?
- INDRA. ¿Ja, doncas, lo valor no ha de mancarme?...
- GLODI. Parla sens cap temor. .
- INDRA. Jo estimo á Assírtes.
- GLODI. ¿A Assírtes? Bè; y cóm fou que va formarse
aquest amor que, nat en la infantesa
afecte de germans, avuy se torna
passiò d' enamorats?
- INDRA. ...Com la poncella
que la veus cada jorn poncella sempre,
y un matí, tot d' un colp, ja flor la trobas.
Van anarse veyent...
- ODILA. Sí; nos vam veure...
- INDRA. Y de noys qu' eran, jovencels van ferse...
- ODILA. Y tot de colp, un día, avergonyida,
los petons de germá qu' ell sempre 'm feya,
no me 'ls vaig deixá fer.
- ODILA. Y ell, que á tot' hora
sempre á corre pe 'l bosch la convidava,
quan eran noys...
- INDRA. Ja corre no volía.
- ODILA. Al dessòta d' un roure seure 'm feya...
- ODILA. Y allá passavan junts horas y horas;
fins que un día...
- INDRA. ¡Oh, sí! Sempre 'l recordo.
- ODILA. Un día, assistir varen á las nupcias
de Junus y Glòcèster...
- INDRA. Y 'ns miravam
tots dos, embabiecats, com á ell la nuvia
la copa d' hydro-mel li presentava...
- ODILA. Y Assírtes ho mirava, y ab los llabis

- feya talment com si ell se la bebia...
- INDRA. Fins que va dirme baix, ab veu més dolça,
mòlt més que l' hydro-mel: « Escolta, Indra:
¿ quín jorn serà que tu 'm daràs la copa? »
- ODILA. Y ella al punt va tornar-se tota roja...
- INDRA. Com flor del magraner que al sol se bada.
- ODILA. Y ell, del atreviment que dit havia
com espantat, fugí del costat d' ella,
per ocultarse en mitx la gent del rotllo.
Desd' aquell día, amants ja varen èsse.
- INDRA. Jo baixava los ulls; si ell me mirava...
- ODILA. Y ell la mirava sempre; com un cego
que, sols mirant á un punt, gosès de vista.
- INDRA. Fins que arribadas foren las batallas
contra 'ls celtas crudels qu' han dut la guerra,
per tortura dels cors dels que s' estiman...
- ODILA. Y Assírtes hi va anar...
- INDRA. Y d' á las horas,
no sossego ni visch; sempre 'm figuro
qu' en llit de fullas, mort cap aquí 'l portan,
y quan sè que no 'm veus, m' escapan llágrimas.
- ODILA. Vulgas, senyor, que l' amor d' ell la curi.
- GLODI. ¿ Ploras, filla del cor?
(Prementla per una mà y fentla seure en lo setial del costat del trono).

Ab vera joya;
sentme un conhort süáu, la tèva súplica
t' he sentit franca fer. Si ja ho sabia;
Assírtes es valent, es bo, es magnánim;
compartirá ab Odèster la victoria
de la lluyta d' avuy y, quan ne torni,
com sòn pare ho faria; com sòn pare,
lo mèu germá estimat y de la tribu,
avans que jo cabdill, en los mèus brassos
fortament tinch d' estrénye'l, y haig de dirli:
—¿ Veus aquesta donzella á qui idolatro
més que á tot en lo mon? ¿ Veus á ma filla?
Donchs es per tu. ¿ Veus los sèus ulls com moras
brillants y negres que sens foch ni flama
dònan tan resplandor? Que 'ls tèus s' hi mirin.
¿ Veus aquets llabis que, com gers puríssims
damunt d' un camp nevat, lo bes esperan
del venturòs espós? Que de tu 'l rebin.
Tèva la vull; mes, fèsla tan ditxosa,
com fins aquí li ha feta lo sèu pare...—

INDRA. ¡ Mercés, pare, mercés; desd' aquest día
dos cops pare 'm serás, fent ma ventura!

ODILA. ¡ Oh, sí; mercés, senyor; també vull darlas
perque la joya fas de ma senyora!

GLODI. Sento remor...

ODILA. S' atansa una desena
de soldats tèus que deu portarte novas.

ESCENA III

INDRA, ODILA, GLODI, SOLDATS 1.er, 2.^{on} y vuyt més que no parlan y restan aflerats darrera 'ls altres dos. Venen per la segona caixa d' enfront del trono

- GLODI. ¿Quínas novas portéu?
SOL. 1.er Salut á Glodi,
nostre rey y senyor.
- SOL. 2.^{on} Ha restat Ausa
guanyadora altre colp, senyor, y ab gloria
com cap día tan gran.
- GLODI. Ben vinguts sían,
los qui tals novas al cabdill aportan.
¿Mòn capitost y món nebot Assírtes
no 's troban pas ferits?...
- SOL. 1.er Ni la més lleua
ferida hi há en són cos.
- ODILA. ¿Ho sents, senyora?
SOL. 2.^{on} Sortosos hem estat; tan sols deu homens
havém perdut. D' Assírtes y d' Odéster
jo crech bè que las fletxas fins ne fugen.
- SOL. 1.er Y açó que tòn nebot, senyor, semblava
que la cerquès la mort.
- INDRA. (¡Cóm m' estremeixo!)
SOL. 1.er Tirava's al perill, com una roca
montanya avall va rebotent ab furia;
sinò que aixís com ella trinxaria
ginesterars y esbarzerars y brostas,
era tot enemichs lo qu' ell trinxava.
- INDRA. (M' enorgulleix aquest valor y 'm sento
que al cor, ensemps, l' amor se me 'n espanta).
SOL. 2.^{on} ¿Y d' Odéster qué 'n dius; sinò que sembla
que flayra com lo ca, que hi veu com l' áliga
y que tè del guillot la propia astucia?
- GLODI. Certament es aixís; ¿y ara ja tornan
tots del combat?
- SOL. 1.er A dir aytal veníam.
No crech jo que las ombres d' aquets roures
s' hajan mogut cinch pams cap á la esquerra,
sens que sían tornats y menys Assírtes
trigarà en arribar que, quan nosaltres
á mitx camí hem estat, ell ja sortía
del campament y dret aquí volava.
- INDRA. (¡Oh! ¿Sents, Odila, sents? ¡Del goig me moro!
ODILA. Jo juraría que per tu s' apressa.
INDRA. Mès que certa n' estich. ¡Oh, cóm m' estima!)
SOL. 1.er Y ara, Glodi, salut. Altra vegada,
mos hi aném á juntar.

GLODI. A la bon' hora.
SOL. 1.er (Los teus grans enemichs los tens á casa).
(*Surten los soldats*).

ESCENA IV

GLODI, INDRA, ODILA, aviat ASSIRTES.

INDRA. ¿Veus cóm encar hi há goig per tu á la terra?
GLODI. Sí: no tan sols los cels per naltres miran donantnos llocs arréu; sinó que, Odèster cabdill de món estol y après Assírtes, lo sèu segon y món nebot, las socas son de dos grans llorers de glorias bellas; oposantse fahels á la que 's trama, oculata rebelió que vol destruhirme.

ODILA. Senyor, ¿deixas que 't fassa una pregunta?
GLODI. Fèsla si 't plau, que res avuy se nega.
ODILA. ¿A quín de 'ls dos mès verament estimas?
INDRA. ¡Bèn prompte 't respondrá!...
GLODI. No pas tan prompte.
A Assírtes per lo cor; mes per la patria, á Odèster aymo mès...

INDRA. ¿Açó dius, pare?
GLODI. Açó, y ho repetesch; car en la vida, res de la forsa 's fa mancant l' astucia.

INDRA. Ni sens la forsa pot l' enginy valerte.
GLODI. Per çó sè que 'ls dos junts tan bè se avènen; mes, si d' un d' ells m' ha de mancar l' auxili, sía 'l d' Assírtes y 'l de l' altre 'm resti.
(¡Cóm ha sabut Odèster encegarlo!)
INDRA. ¡Oh pare, cóm me dol açó sentirte!...
GLODI. No, de la vida; del auxili, parlo.
INDRA. Puig á mi, may m' ha pogut plaure Odèster.
GLODI. ¿Y açó per qué? Es hermós, gentil y jove; á tot arréu la gloria l' acompaña, y á tòn pare es fidel: avuy en día, es ell l' amich mès ferm ab qui jo compto.

INDRA. Mes era celta avans y de sa patria va renegar; jo veig en lo sèu rostres del traydor lo sagell y en sas miradas, que may ficsa en los ulls d' aquell que hi parla, no sè qué hi tèn qu' á mi m' esglaya tota.

ODILA. Tambè á mi 'm passa igual.
GLODI. Donchs á las duas vos dech reptar y fortament vos repto. Es l' astucia que 'm val; ni desconfiansas ni duptes contra d' ell; com Radjah ho mano.
(*Se sent á Assírtes que crida lluny*).

VEU. ¡Indra!

Nosaltres, al moment, ab gran llestesa,
fugim cap á un costat, girém fent via,
y contra naltres, allavors, iradas,
se 'n han vingut las dos meytats juntadas.

En brassos de la mort, nafrats moríam;
en alas del valor, crüels matavam.
Com lleons famolenchs tots combatíam
y com trobanthi pler nos destrossavam.
Ni un sol punt oblidantho, tots sabíam
que nostra independència defensavam
y, contra l' enemich, ab ira boja,
l' eyna en sa sanch mullavam fentla roja.

Mes ¡ay! que, deu pedradas prou certeras,
nos matan deu soldats d' una vegada.
Ferits se moren, udolant com feras,
cridant que siga sa dissort venjada.
L' espant mestre 's vol fè' en nostras rengleras
per l' espessor que du la pedregada;
mentre abrigat pel tronch de vella alzina
en una astucia Odèster veu si atina.

Sabía Odèster, com també nosaltres,
que 'l bosch de roures que en lo riu comensa,
bosch verge encara no explotat per naltres,
forta sorpresa dòna á qui no pensa
ó á aquell que no ha sabut per boca d' altres
y 'l tè lo sèu dany propi de convence,
qu' en mitj de 'ls roures, creixen ufanosas,
fent un xarxat, las plantas enredosas.

Los rams, arréu sospesos del brancatge,
ab los que van d' un arbre á l' altre 's trenan
y fan, del lloch, lo siti més selvatge
ahònt los llops á n' als isarts sorprenen.
Lliure queda tan sols d' aquest ramatge
de terra amunt sis pams, que 'ls tronchs no
omplenan,
y avisats tots nosaltres, ja sabíam
que passant acotats, tots passaríam.

Y acotats hem passat. Tot perseguintnos,
contra la nostra retaguardia 's tira
lo celta brau, que 's troba ja assolintnos
y rey del camp y vencedor se mira;
mes quan á tots matantnos y ferintnos
se creu lo vil, per satisfacer sa ira,
enredat en los tronchs de las galianas
es presoner per forsas sobrehumanas.

Lo celta indómit, de coratge reya

com qui un somris á la esperansa lloga.
A tots, lo tronch de la galiana 'ls feya,
enroscantse'ls al coll, de forta sogá.
Cada branca, una serp era, que 's veyá
roscada al cervo fent que més no 's moga,
y morint flestomavan, y amargura
apuravan mortal com ningú apura.

¡Quín' ansia, quín despit, quíns crits de fera,
quína angoixa mortal tots ells sufrían!
D'una fayçò impensada qu' esparvera,
esgarrapats pe 'ls esbarzers morían.
Veyent los nostres la victoria entera,
á colps d' espasa han mort als que 's planyían
y vencedors, ab trenyinosas manyas,
d' aquellas moscas han estat aranyas.

Fins que Odèster, al fi, veyent que lassos
estavan de matar, ha dit ab joya:
— Quedéus als vius com presoners escassos,
y feu d' esclaus, encadenada toya.
Váginli deu devant guiant sos passos,
y á l' altesa del rey farán cofoya.—
Aixís la lluyta fòu per tots finida
fent presoners als que han restat ab vida,

y probant altre colp que 'l poble nostre,
es poble de valents que res detura;
que Odèster, qu' ara viu sots lo tèu sostre,
sab usá aquest valor ab gran cordura;
que 'l celta altiu sòts los tèus peus se postra
pastant lo fanch ab fel de sa amargura,
y que som tots los fills d' aquesta terra,
quan á la guerra aném, llamps de la guerra!

Alashoras, guanyada la batalla,
no he pogut esperar per abressarte.
Si allí no som trobada la mortalla,
las penas del mèu cor tinch de contarte.
Dònam la ditxa; aquí una veu no 'm calla,
perque vol á ta filla demanarte.
Dòmlla y que fassa sombra á nostra historia
lo brancatge del llor d' aquesta gloria.

(Cau agenollat als peus de Glodi).

Del llor que florirá demunt ta testa,
mès ufandòs encar si á Indra 'm dònas;
car sò ab ella capás de la conquesta
fer jo per tu, de las mèu grans coronas;
que al véurem espós sèu, de nit y díá
gosant sos afalachs y sa tendresa,
ó tè de durme 'l goig á la follía,
ó ab flama del amor l' ánima encesa,

ma forsa brava serà encar més forta ;
mòn urch capdal no sabrà res que 'l pari ;
no veurà món valor vedada porta
ni en l' alta esfera del febròs desvari,
y duhent mos bous hont cada nit s' enfonsa,
allà d' allá del mar, lo rey del día,
al carro d' or del sol los junyiría ;
fins als peus del tèu trono
per coixí d' or lo sol te portaría,
y al cel robantli la més viva estrella,
te la duría per diadema d' ella.

(Glodi lo fa aixecar després d' haverlo besat).

GLODI. Àlsat. Assírtes: tanta valentia
admiro com l' enginy que dius d' Odèster.
Mentres eras allá ; mentre 't portavas
com brau guerrer que no tè en res sa vida,
ja m' ha contat ma filla, mòlt volguda,
que tèu es lo sèu cor y qu' es sòn somni
donarte l' hydro-mel. ¿ Quína contesta
t' he fet, ma filla ?

INDRA. Assírtes, som sortosos.

ODILA. Indra ja es tèva.

ASSIRTES. ¿ Cert ?

INDRA. Diu lo mèu pare
que vol premiar aixís ta valentia.

ASSIRTES. ¡ Ah ! Oncle del mèu cor. No hi há més ditxas,
mès glorias, més plahers ni més venturas
pe 'l cor del hom, que las que sento ara.

GLODI. Mès calma, Assírtes ; no per có t' afollis,
per si després no fòs ..

INDRA. ¿ Qué li has dit, pare ?

ASSIRTES. ¿ Per qué clavar en lo mèu cor, qu' es d' ella,
un perfumat punyal que enerva y mata ?

INDRA. ¡ Oh, sí : digas ! ¿ Per qué ?

GLODI. Perque podria
aquest enllás, que vull tant com vosaltres,
no convenir al bè de nostra tribu.

Demá fa 'l ple la lluna ; si quan fassa
lo ple altre colp, res s' ha oposat encara
al amor que sentíu, farém la festa
de vostras bodas, sí ; mes si altra cosa
d' aquí allá 's vegès que convenia,
avans que tot, ni dirho cal : la patria.

ASSIRTES. Sía com vullas tu ; mes prou me consta
que veurá ab goig lo nostre enllás la tribu.

GLODI. Y jo l' haurè també. La vostra ditxa
la mèva joya es.

(A brassa á sòn nebot y 's dirigeix al palau).

ASSIRTES. Deix que jo t' aydi.

(Assírtes l' acompanya fins qu' haja pujat los tres grahons).

INDRA. Odila : ¿ ho has sentit ? ¡ Ay de mi trista !

ODILA. Senyora, ¿ per qué tems ? ¿ Qué vols que puga

torbar lo bè que tan proper s'espera?

(*Assírtes torna hont son ellas, després d' haver besat la mà á sòn oncle qu' ha entrat al palau.*)

ASSIRTES. ¡Quína ventura, Indra de ma vida!

INDRA. Sí; Assírtes, sí; ningú podria dirse com naltres venturòs, si 'l cel volia.

ASSIRTES. ¿Per qué no ha de volguer?

ODILA. Comptéu bè sempre ab mòn amor tots dos. Si 'l fat vos feya desdixats algùn jorn, creguéu que fóra que, ni donantvos de mòn fill la vida, vos podria salvar, ni dant la mèva.

INDRA. ¿Tant nos estimas?

ASSIRTES. ¿Tant?

ODILA. ¡Jo, per vosaltres!!!...

Sent vostra mort ma mort, jo vos daría la mort sens vacilar, si ab altre medi no us podia apartar de la desdixa.

INDRA. ¡Horror me fas!

ASSIRTES. ¿Y cóm nos la darías?

INDRA. Assírtes mèu, ¿tal gosas preguntarli?

ASSIRTES. Donchs, plaume preguntar, que bo es saberho.

¿Que no ho sabs bè quín es lo nostre poble?

Un nin sols de dotz' anys, perque li mana lo sèu pare nafrat, la espasa empunya y á sos germans y á sos parents, que 's miran encadenats, á colps d' espasa mata.

Un home que, cedir de cap manera no vol, dels vencedors que ubriachs mira després d' ápat faustuòs, als vils desitxos, se tira al foch pera morir ab honra.

Açó los íbers som; perque ho recordis,

y ara, segueix, Odila, lo que deyas.

¿Quína mena de mort nos donarías?

INDRA. Pateixen mos instints en mitx dels vostres.

ODILA. Una matzina sè que jo preparo.

D' aquest verí, jo sè amidar la forsa perque donga la mort despay ó ab pressa; mes sempre certa, de suáu angoixa y no dant al cadavre lley de signe que 'l fassa ser distint dels que tu miras d' Endovelía matats per la sapiencia.

ASSIRTES. Mes, ¿quína la aventatxa es, que reporta lo tèu verí, al costat de la cicuta

que 'ls íbers tant usém si 'l viure 'ns pesa?

ODILA. Que la cicuta, si la mort no 't dóna al acte, dòn torment; quan aquest altre en pau te deixa; fins que 'l punt t' arriba de caure, com si un llamp t' haguès fet cendra.

ASSIRTES. Mercés, Odila.

INDRA. ¡Assírtes!...

ASSIRTES. ¿T' he espantada?...

Perdò, amor mèu.
ODILA. Ta venia, ma senyora,
pera veure á mòn fill, ¿pots ara darla?
INDRA. Ni ho demanis tan sols: vèshi.
ODILA. Senyora:
á tu es que 'l dech. Deixte besar las plantas.
(*Las hi besa y entra al palau*).

ESCENA VI

INDRA, ASSIRTES

ASSIRTES. ¡Cóm nos estima Odila!
INDRA. Mòlt.
ASSIRTES. Daría
la vida y tot.
INDRA. ¡Bèn clar nos ho ha dit ara!
Tots dos li pagarém l' amor que 'ns porta...
ASSIRTES. ¡Cóm no, si t' ayma aixís la pobre esclava!
Si també jo, de las miradas tèvas,
me trovo esclau; ¿cóm vols que no la vulga?
(*Li besa la mà, y després, mentres parla, li tè una estona
en mitx las sèvas. Odila surt del palau y desapareix bosch
amunt*).

INDRA. ¿Mès per qué, Assírtes, sapiguer volías,
de la mort, los secrets que 'n preguntavas?
ASSIRTES. Perque t' estimo tant, la vida mèva,
que vull morir; si tòn amor me manca.
INDRA. ¡Horror! ¿Vols dir si un jorn la mort te roba
lo mèu amor?...

ASSIRTES. O, si per altra causa
que no haig de sapiguer, fòs un altr' home
lo tèu espós. ¡Oh! ¡No! Pensarho 'm mata.
INDRA. ¿Qu' has dit? ¿Lo mèu espós ser un altr' home?
No sabs pas lo que 't dius quan aixís parlas.
ASSIRTES. Si açó arrivès, no vulgas de ma furia
saber l' esclat, qu' á mi mateix m' esglaya.
INDRA. Assírtes, amor mèu: adolorida
me tens ab tòn pensar y 'm fas basarda.
ASSIRTES. Provè d' aymarte tant. Un gest, un signe,
un cas inesperat, una mirada,
y com flamas y fum me pujaría
la sanch al cap, y la rahò robantme,
ó á mi ó á tu ó á l' altre mataría,
ó als tres daría mort la mèva espasa.
INDRA. ¿No 'm coneixes á mi? ¿Tan poch m' estimas
que en lo tèu cor, entera, la confiansa
no 't complaus en guardar, per si volía
la sort, un jorn, que jo 't semblès ingrata?
ASSIRTES. May pot, l' amor, donar las apariencias

d'odi mortal.

INDRA. Sí, Assírtes, pot donarlas;
com pot lo foch dels llamps, semblante iras,
purificar l'espai y dur bonansas.

ASSIRTES. May s'atura 'l lleò quan brau se llensa.
Demana á la guinéu astucia y calma.

INDRA. Fassa Endovelía que tòn fat no 't porti
á ferte veure com cegat t'enganyas.

(S'ouhen los tochs de corn dels que s'atansan conqueridors).

ASSIRTES. Hi corro, Indra. Vólme ab ell Odèster,
y 'l corn m' avisa que corrent s'atansa.

INDRA. Refreda aquesta sanch que bull indómíta
y pensa ab món amor.

ASSIRTES. ¡Oh! ¡Sempre, aymada!

INDRA. Assírtes, torna aviat.

ASSIRTES. Fins d'aquí á un segle.

Tan llarch m' es un instant sens tas miradas.
(Surt per darrera la barraca de tercer terme dreta).

ESCENA VII

INDRA, ODILA, aviat GLÓDI. Odila baixa del bosch

ODILA. ¡Senyora, quín bo fa! ¡Quín espectacle!
Grat es al cor, com bell es á la vista.
Darrera deu soldats, que 'ls fan de guía,
los presoners lligats tots uns ab altres.
Darrera 'ls presoners, segueix Odèster
duhent en sòn ayre 'l goig; en triomf lo duhen
quatre sapats esclaus, damunt l' espatlla,
dalt d' un brancat de jonchs que arréu guar-
neixen,
teixidas ab enginy, flors aromosas.
Après tots los de peu, lo pit regantlos
la suhor de sòn front. Darrera aqueixos,
ab los seus dos corcers, vénen briosos
los de cavall, los darts brandant ab joya.
Tot tremoleja en mitx la pols daurada
del astre ardent y al crit joyòs del víctor
s' hi ajunta estrepitosa la cridoria
de tot lo poble que 'ls ha anat á rebre;
de la maynada que xisclant s' afolla
y corrent alocada volta 'l carro
saltironant entorn; mentres l' arrastran
los bous feixuchs qual pas no torna enrera;
car dels vençuts, las deshonradas armas
á curull l' omplan y ab lo sol que hi toca,
lluhen com llamps que conquerit s' haguessen
á la tempesta havent guanyat batalla.
¡Oh! Sí: prompte ho veurás; veurás, senyora,

quín doll arréu de ditxa y de bellesa.
(Rompe los ayres una selvatge marxa, que se sent lluny y va creixent, ab los instruments de la época indicats. Indra y Odila 's tomban de cara cap ahònt se sent, qu' es entre 'l palau y la barraca de tercer terme y es per hont entrarà l'acompanyament. Al estrépit indicat, surt Glodi del palau y 's dirigeix cap ahònt son Indra y Odila, que, atretas per la marxa, no s' adonan d' ell, fins que 'l tenen á sòn costat).

GLODI. Ja vènen, filla.

INDRA. ¿Tu?...

GLODI. De goig tremolo.

Desde 'l paláu ho he vist. Sabs cóm vè Assirtes?
A Odèster abressat: *(Repulsiò d' Indra).*

en triomf los duhen.

INDRA. Doncas á fe que 'm dol qu' ell ab Odèster se parteixi lo triomf que, al cor me sento extrany pressentiment que, frèstech, crida que ab ell deurá lo mèu amor partirse.

GLODI. No vullas apenarte, filla mèva,
que tal no tè de ser.

ODILA. ¡Oh may, senyora;

no será, vivint jo!

INDRA. Sosteume, Odila.

(Per la emociò que sent).

ESCENA VIII

Tot los personatges. L'acompanyament se coloca voltant l'escenari, després que 'ls quatre esclaus han deixat en terra lo bayart hont van Odèster y Assirtes. Un piquet de soldats, obrintse pas, porta 'ls presoners lligats tots, ells ab ells, que s' agenollan fent una colla, devant dels soldats del fons y detrás del bayart. Glodi é Indra s' asseuhen ell en lo trono y ella en lo setial y darrera d' ells, se colocan drets los quatre sacerdots. Odila, seu en terra als peus de Indra. Tota aquesta colocaciò, tè de quedar feta en temps mòlt breu; mes sense que 'ls personatges resultin lleugers. Una vegada colocats, para la marxa.

ASSIRTES. Honra mòlt gran, mòn capitost, m' has feta.

ODESTER. Tal com se deu á tanta valentía.

(Baixan los dos del bayart y dantse la má, van á besar la de Glodi y 'ls peus á Indra).

A tas plantas, senyor, humil depono
tots los llors conquerits. Y á tu, senyora,
beso las plantas, y á Endovelía prego
que, dante llarga vida, te conservi,
fins al punt de la mort, tanta hermosura.

(Y resta agenollat entre Glodi é Indra).

ASSIRTES. Y jo, senyor, ja ho sabs. Ni que no parli,
coneixes mòn amor, y tu, senyora,
ja sabs com jo, per tu lligat me sento

lo cor, com los captius que aquí veus ara.
(*Resta agenollat al altre costat de Glodi*).

GLODI. Jo vos resto agraphit y ab fe demano,
pregántlosho ab fervor, que totas quatre
divinitats, que de primer Endovelía,
y après Bel, Isis y Astartè, vos dongan:
llarga vida, salut y grans cullitas. (Fentlos alsar).

ASSIRTES. Oncle, mercés.

ODESTER. Llarchs anys, bon Glodi, viscas.
Ves qué vols fer dels presoners de guerra
que, capcirosos, temen per sa vida.

GLODI. Temps restará pera poguer pensarho;
escolta, avans, lo que anhelava dirte.

ODESTER. Digas, Glodi, que atent, lo que dir vullas
oját será per mi com veus divinas.

GLODI. Es per tòn bè lo que á parlarte anava.
Es que jo dech á valtres la conquesta
del jorn d' avuy y, de mercés tan grossas,
qui un premi no hi vol dar, no n' es may digne.
Ja sab lo mèu nebot, cóm vull premiarli
la valentía d' ell, dantli la ditxa.

(*Se miran joyosos Indra y Assirtes*).

Ara responme tu quin premi trobas
que pot mostrar com l' agraphiment m' incita.
Que no 't deturi res. Alló que vullas,
alló será per tu, siga 'l que siga.

ODESTER. ¿Qu' es lo que jo, senyor, puch demanarte;
quan no es cap paga que á servirte 'm guía?
M' han dit que, en altrás terras, de la plata
y de l' or fan tan cas que, sols cullirne
pot l' hom si 'l foch del llamp los desenterra;
com present que li fa la má divina.
Aquí n' hi há tant; tan abundosos brollan
la plata y l' or eixintse de la mina,
que ni flectat lo cos, los dits s' allargan
pera cullirne un gra, ni la cobdicia
podríans despertar, com no la senten
l' auceíl, del aire; 'l peix, de las ondinás.
¿Demanarè que, igual al tèu, me dongas
un rich paláu; quan adorna'l deuría
arrancant d' aquest tèu tantas ensenyas
conqueridas per mi com aquí 's miran?
¿Puch obligarte á dar-me tas rouredas,
tos alzinars, ni aquells tos pins altívols;
quan tèus essent, iguals que mèus siguessen
ja respirarhi puch la dolsa brisa
ó 'l fort oreig que 'ls grouxa y s' embalsama
de sanitosa olor de la resina?
No; cosa de mès preu, vull demanarte.
Jo vull de tu, la ditxa de la vida.
Lo qu' ha de fer que, fins al jorn que mori,
cadena suáu de flors ma historia siga.

GLODI. ¿Quína es la ditxa que ab tal foch ponderas y dius que jo 't puch dar?

ODESTER. La tèva filla.
(Sorpresada de tots y majorment d' Assírtes, Glodi é Indra. Assírtes vol esclatar; mes lo conté Indra ab una mirada.)

GLODI. Me dónas un pesar. Deu contestarte la veu del plant, conmosa, adolorida. A món nebot ab joya l' he promesa y dech negarte avuy la vera ditxa. Ves si altre premi pot aconhortarte: pensa que 'l ser diví puneix ab ira los mancaments que 's fan á la paraula, y pera tots, lo tèu enllás sería, per cástich just de la divina ciencia, font de pesars y causa de desditxas.

ODESTER. Quan tant temps he callat; quan he suferta ma passió sens dir res, pera contíndrela, compta ara al esclatar, si es poderosa la forsa que m' empeny; si es invencible. L' auguri de la víctima que falli, y si es ventura lo que 'l fat destina y tu no la vols fer esposa mèva; perque un amor de nins trobas que ho priva, has de restar sens que jamay te valga ni més de tòn estol capitost sía. Perque 'm ferí l' ergull, deixí ma terra; ves qué 'm respóns que á tu y á mi convinga.

GLODI. Que 's fassa com has dit, que jo no dupto de que farà, la potestat divina, justicia en aquest cas com ne fa sempre.

ODESTER. Porteume aquell que 'l brassalet vos diga.

INDRA. (L' auguri diu: Odila, ¿veus qué 't deya? Lo mèu presentiment.

ODILA. Cálmat, oh Indra).

(Odèster tira 'l brassalet als presoners, veyentse'l tocar á un d' ells, que s' estremeix comptantse mort. Lo solduri d' Odèster lo deslliga de 'ls altres y 'l porta á mitj escenari. Un escláu porta en una safata un vel blanch (1). Lo Sacerdot cubreix ab aquest vel á la víctima. Los altres sacerdots se posan en actitud de fer una plegaria. Lo solduri va per ferir á la víctima en lo ventre ab la espasa. La major part dels soldats fa remor de reprobació. Assírtes s' interposa á víctima y butxí.)

ASSIRTES. ¡Oh, no! May! No pot ser: no vull que corri lo mèu amor lo risch d' una desditxa y 'm puga á mi robar tota esperansa l' etzaròs resultat d' una injusticia.

ODESTER. ¿Quí ets tu, per no volguer lo que disposan

(1) Per evitar inconvenients ó 'l mal efecte que podria produhir á voltas lo fer interpretar á comparsas, mecánicas com las que aquí fa aquest escláu, poden encarregarse varias d' ellas al actor que fa 'l paper de Glocèster.

tòn rey y tòn primer? Tu calla y mira;
si al punt no vols que, per vil cuch de terra,
tu rebis tot l' esclat de ma justícia.

ASSIRTES. ¿Quí sò jo, vols saber? Oume y tremola:
Sò qui tè d' ella 'l cor. Sò 'l qu' ella estima.
Sò qui la vol de desde la infantesa
ab amor pur; qui ardit la mataria,
avans que poguer véurela en tos brassos,
rebut per forsa tas brutals caricias.

ODESTER. Impósali, mòn rey, cumplert silenci
ó mès no 't respondrè de la mèv' ira.

(Dant á Assirtes una mirada d' odi mortal).

ASSIRTES. ¿Qué m' imposi ell, quan manca á sa paraula?

GLODI. ¿Sent tu qui hi ha mancat, tal gosas dirme?

¿Qué t' sò dit jo quan á Indra t' he promesa?

Que fòra si á la tribu convenía.

¿Ja no convè? Donchs prou: que mès no 't senti
ó bè d' aquí ab grellons has de surtirne.

(Assirtes, casualment, passa al costat dels soldats rebels y queda desd' aquest moment capciròs y com si meditàs plans de venjansa. Los soldats primer y segon s' addonan d' aquest etzar y de que Assirtes amanyaga lo pom del coltell).

ODESTER. Fereix al punt, Galot, y ara, vosaltres,

(Als sacerdots).

miréu atents, per observá' á la víctima.

(Indra aparta la cara ab repugnancia y llástima. Lo soldat fereix al presoner en lo ventre. Lo presoner, ferit com d' un llamp, després de vacilar un segon, cau de boca terrosa ab los brassos estesos y després d' una horrorosa angoixa, resta ab los punys crispats. Odèster se 'n esglaya).

¡Válgam lo cel; com mossegant la terra
ha restat l' infelís!

INDRA. *(¡Bondat divina!)*

AGOR. 1.er Contempla bè lo puny de la má dreta:
L' está apretant, com si un punyal tenía:
vol dir que tu tens de fer mort de ferro;
si desd' avuy aquest amor no oblidas.
Mirat lo vel: enter, ni un esquins mostra,
sent cas extrany; puig cada colp s' esquinsa.
Y es que no ets tu qui 'l vel de la puresa
tè de robar á Indra la divina.

Deixa, donchs, un amor que sols pot durte,
com clarament ho veus, fonda desditxa.

ODESTER. ¡Oh, rabia! ¡May del mon! La estupidesa
d' aquell que l' ha ferit ab má aturdida,
tè la culpa de tot. No desventuras
á mi 'm destina 'l fat; sinò grans ditxas.
¿Quí gosará donarme mort de ferro?

(Amenassant als circumstants ab la mirada).

¿Cóm no haig de gosar jo ma passió viva;
si ja 'l mèu cor, de foch es una brasa?
Altra víctima duhéu, y qu' ella us diga

ferintla aquesta volta qui bè ho fassia,
alló que 'l fat predestinat me tinga.

ASSIRTES. (Així adoran als dèus tots los fanàtics:
creyenthi sols quan los auguran ditxas).

GLODI. ¡Mes, Odèster!...

ODESTER.

Al punt, soldats, un' altra.

(*Galot porta un' altre presoner*).

SOL. 1.er (¡Cóm tè á Glodi encegat aquest indigne!

SOL. 2.^{on} ¡Cóm gosa aquí dur usos de sa terra!...)

INDRA. ¡Ay, Odila del cor; volguda Odila!

AGOR. 1.er ¿Quí fereix á aquest' altra, bon Odèster?

ODESTER. ¡Jo mateix, l' agorer, he de ferirla,
y sens ni ombra de dupte havéu de veure
com Endovelía aquest enllás destina!

(*Mès remor de reprobació dels soldats. La fereix també en lo ventre, prenent la espasa del solduri. Indra expressa l' horror de que poguès ser lo seu marit qui tan crudel se mostra. La víctima, després de mòlt vacilar, cau del costat dret y resta com si estès dormint tranquilament damunt los peus de l' altra. Abdòs cadavres fan de sócal á la figura triuñfant d' Odèster*).

¿Qué m' hi diu l' agorer?

AGOR. 1.er

Que grans venturas

prediu aquesta mort.

ASSIRTES. (¡Desditxa horrible!)

ODESTER. Mòn rey, ja ho has sentit. Ara, donchs, Glodi,
ta filla...

GLODI. (*Després de mòlt vacilar*). Tèva es...

INDRA.

(¡Ay, de mi trista!)

(*Y anava á caure del setial; mes Odila la sostè, mitx agenollantse*).

SOL. 1.er (Glodi es vensut. Assirtes será nostre;

(*Al soldat segòn*).

li tornarà traydor la gelosía.)

ACTE SEGON

La mateixa decoració. Comensa l' acció á las set de la tarde y acaba de nit ab lluna del día avans del ple que la nuvolada no la deixa veure fins que ja es alta, y alashoras y tot los núvols la encenen y l' apagan.

ESCENA PRIMERA

INDRA, ODILA

- INDRA. Ja veus, Odila: la dissort mès crua
damunt del nostre cap, oberta d' alas,
á punt las garras tè per d' ell fer presa.
- ODILA. ¡Oh, senyora, quín dol! Si tu sabías
cóm jo sufresch vegente á tu que ploras,
tan abundòs no havias de llensarlo,
lo plor que t' enrogeix los ulls hermosos.
- INDRA. ¿Y ara, d' Assirtes, qui contè la furia?
- ODILA. És just lo tèu temor. Ja avuy, senyora,
aquest matí, amanyagava 'l ferro
quan ha vist en l' auguri sa desditxa.
- INDRA. ¿Y Odèster, lo traydor, cóm pot compendres
que, may haventme dit una paraula
sola d' amor, s' haja animat de sopte
á volgué' fer de mi la esposa sèva?
- ODILA. Diu que t' aymava avans mes ho callava.
Es un amor que, egoísta, ha volgut vence.
- INDRA. Es la mèva desditxa; açó es, Odila,
no es pas res mès que açó. Y ara ¿cóm gosa
pensarse, 'l vil, que puga jo estimarlo;
si, devant mèu, ha demostrat com era
lo sèu cor de crudel? Cobart é indigne,
á un germá sèu ha mort; no en franca lluyta;

- sinò á un home indefens que, ab ulls plorosos,
demanava pietat. A fer la tasca
s' ha abaixat del butxí. Ja es forta empresa
per guanyar als mèus ulls, l' indigne estúpit!
¡No, may esposa d' ell! Aquestas bodas
no 's farán pas. Demá, á la claror trista
de la lluna naixent, diu lo mèu pare
que las bodas vol fer. Cal, en 'quell acte,
avans que tot, de mi, per fer la festa.
Donchs bè; no la farán si jo sò morta.
- ODILA. ¿Tu, senyora, morir? Eixas paraulas
no las tornis á dir més de la vida.
- INDRA. Al menys del que tu adoras mor esposa.
¿Qué vols dí', Odila? Fòs açó factible,
ni 'm veurías duptar.
- ODILA. Ho es, senyora.
- INDRA. Acábam d' aplicar aquest suáu bálsam.
- ODILA. En lloch de tu oposarte ab tal vivesa
al pactat casament, deix que ho preparin
tot per las bodas, y, d' ocult entesos
tu y Assírtes pe 'l cas, quan arribada
l' hora será del hydro-mel donarli,
dónal á Assírtes y restéu esposos.
- INDRA. ¡Inspiració del cel! Es cert, Odila.
- ODILA. Lo fet, fet restará y, ni que Odèster
esbravi en tòn amant la sèva furia,
ell morirá espós tèu, y esposa sèva
podrás morir també; si 't plau servarte
fahel á sòn amor, dant próba clara
de com ab fe sabém aymar las donas.
- INDRA. ¡Oh, sí, Odila! Dius bè. Si un altre medi
no s' ofereix que porti més ventura,
bo será aquest; aixís haurè venjansa.
- ODILA. Me 'n vaig, senyora; sento que 'l tèu pare
s' atansa cap aquí; pensars podria
per qué aquí juntas som.
- INDRA. Donchs, á reveure.
(Surt Odila, entrant al palau.)

ESCENA II

INDRA, GLODI, que vè de la dreta, tercer terme

- GLODI. ¡Filla del cor, oh, Indra!
- INDRA. ¿Ets tu, pare?
- GLODI. Sí, filla; vina á mi. No estigas trista.
A mi més que á tu 'm dol lo que t' ordeno;
mes lo bè de la tribu així ho demana.
- INDRA. ¿Y á mi qué 'm fa lo bè de nostra tribu,
lo de la Iberia tota; si 'l comparo

al bè de mòn amor?

GLODI.

¿Per qué blasfemas?

INDRA.

¿Jo blasfemar?

GLODI.

Sí, tu. ¿Cóm, mala filla, gosas á comparar l' amor de patria ab altrás lleys d' amor? Indra: ja basta d' inútil rebeliò; fès que no tinga d' usar en contra tèu, y d' una volta, la autoritat de rey y la de pare.

INDRA.

¿Per qué, pare, preténs que jo t' enganyi? No vull á Odèster, no; quan siga l' hora d' oferir l' hydro-mel, tu 'm veurás darlo al que tinga 'l mèu cor; puig si es aquesta la ley de la costúm, no fòra esposa d' Odèster, sens amor, y ara tu màtam si 't plau aixís: del que sò dit no 'm torço.

GLODI.

¿Mos manaments no 't fan tení' obediencia? dech probar si ab mòn prech te farè llástima.

INDRA.

¿Tan poch sabs tu fins á quin punt arriba lo sacrifici mèu?

GLODI.

Pensa, ma filla, que oculta rebeliò sabém que 's trama, quals caps no sab ningú; en lo misteri envolts están. Tan sols tinch la certesa de que Odèster no es d' ells. Ell, donchs, es l' home

que s' hi pot oposar, lograntla abatre.

¿Veritat que 'm creurás? ¿No te 'm figuras: desterrat, ultratjat, befat sens mida, anar captant un mos de porta en porta, fins arribar hont d' ells no alcansés l' odi? ¿Filla, apiádat de mi; mira com mullo ab llágrimas de dol, la má que 't beso!...

INDRA.

¿Pare, álsat per pietat! ¿Per Dèu escòltam! Si tu lo primer lloch vols en la tribu, també del lloch primer jo estich gelosa que d' ell tinch en lo cor. ¿No dius que m' aymas?

Doncas farás per mi lo sacrifici

de deixá' aquest poder... que tot ho veda.

Déixlo de grat y així 't farán la gracia

de que pugas aquí acabar tos días.

Los tres viurém tots junts. Per lo que 't resta de vida ja, ¿per qué sacrificarme?

Per naltres estimat, sempre, á tot' hora

t' irém amanyagant. Ja sabs qu' Assírtes

t' adora com un fill. La tèva filla,

ja sabs com sempre ha sapigut aymarte.

Digas que així ho farás. Vulgas ma joya.

GLODI.

Vulgas prestar una obediencia cega á lo que ordeno jo, ó ja mès pare no 'm tornes pas á dir, filla insensata.

- ¿Jo deposá 'l poder? ¿Jo fè' aquest acte tan baix y tan cobart?... Bè; tu t' afollas. Ni cor ni entranyas tèns: ja no 't sò pare.
- INDRA. ¡Pietat! ¡Pietat!! ¿Y si no ayman't á Odèster, la faheltat de mò'n amor li manca?...
- GLODI. D' infamia tal, se 'n cuydará 'l sèu ferro. Demá quan roja al horitzò s' aixequi la lluna plena, ell rebrá la copa del hydr-omel que tu, obehint, deus darli.
(*Se 'n va entrant al palau.*)

ESCENA III

INDRA, aviat ASSIRTES

- INDRA. ¡Avans me veja jo de mort ferida tenint per jas las cendras de ma mare; als sers que mès estimi jo á la terra los donga mort de llamp ab mas miradas, y siga lo mèu plor derretit bronze que, al caure en mò'n pit nu, la carn foradil...
(*Entra Assirtes.*)
- Mes ell... ¡Oh, sí, Assirtes de ma vida!
- ASSIRTES. ¡Oh, Indra del mèu cor, Indra estimada!
- INDRA. ¿Hònt eras, amor mèu, que, de mitx día, ni á n' al paláu t' he vist, ni aquí á la plassa?
- ASSIRTES. Era á ocultar la mèva pena fonda lluny del alcans de la mirada humana; he fugit com un foll del lloch hont veyá perdut lo mèu amor, bosquendinzantme y allá tot sol, en mitx de la boscuria, he meditat lo plan de ma venjansa.
- INDRA. ¿De ta venjansa, dius? ¿Quína es la nova desventura crudel ab que amenessas mò'n pobre cor? ¿Lo núvol de tas iras, contra quí vol llensar sas pedregadas?
- ASSIRTES. Contra Odèster tan sols. Ja veus, ma reyna, qu' he meditat com vares demanarme.
- INDRA. Y al fi has resolt lo que á la tèva ira, no á la rahò, li plau aconsellarte. Altre medi tinch jo perque s' unescan los nostres cors.
- ASSIRTES. ¿Un altre medi? Parla.
- INDRA. Júram avans que, per horrors que diga, tu contindrás lo teu esclat de rabia.
(*Assirtes vacila; al fi diu:*)
- ASSIRTES. T' ho juro.
- INDRA. ¿Puch parlar?...
- ASSIRTES. No 'm martiritzis....
- INDRA. ¿Contindrás tò'n furor?

fentne fanch sanguinòs, morint de rabia,
barbotejant perdons, las dents terrosas
cruixint d' horror y al cor la mèva espasa.
Açó vaig á fè' ab tú, veurás, esperat,
aquí hi há pols. *(En terra).*

Aquí, forsas probadas.
(En sos brassos).

Veurém si, com los dèus, á aquesta dona,
morinte y de genolls, perdò demanas.

(S' hi abrahona com un lleò y de la primera empenta 'l tira á terra, cayenthi ell al damunt y quedan balentse).

INDRA. ¡Assírtes, per pietat: ma vida!

ODESTER. Déixans.

INDRA. ¡T' estás perdent, Assírtes!

ASSIRTES. Ell no 's salva.

(Odèster, refet, ha lograt posar á Assírtes dessota y tenintli ab la má esquerra agarrotadas las sèvas, ab la dreta li pren lo punyal y llensa 'l seu propi trayéntsel del costat, amenassant á Assírtes ab lo que li queda).

ODESTER. Aixís ja no podrás robarme 'l ferro.

ASSIRTES. ¡Oh! Sempre astut.

INDRA. ¡Socòs! ¡Clemencia! ¡'L mata!

(Assírtes desfá d' ell la má dreta y pren lo punyal á Odèster).

ASSIRTES. No es arribada encara la mèv' hora.

Al fi, ja ets mèu; ja t' has quedat sens arma.

(Indra, veyentse impotent per descompartirlos, corra cap al palau, y entra á dintre cridant:)

INDRA. ¡Pare, soldats, al punt!

(Assírtes logra posarse altre colp demunt d' Odèster; argollantli las dos mans ab la sèva má dreta y subgectantli las camas trenantlas ab las sèvas, lo deixa completament inmóvil y vençut, y amenassantlo ab lo punyal, li diu:)

ASSIRTES. ¡Si aquí no 'm juras

aixecarme l' arrest, clavo!...

ODESTER. No, apiádat.

¡Oh! Sempre fort.

ASSIRTES. ¡Oh, sí! Sota ma forsa

ta astucia está. Jura ara no arrestarme.

¿Ho juras?

ODESTER. Sí.

ASSIRTES. ¿Per quí?

ODESTER. Per l' amor d' ella.

(Assírtes, irritat al sentir açó, va per matarlo).

¡Oh, no; per los mèus dèus!

ASSIRTES. ¿Per tos dèus? ¡Álsat!

(S' aixeca Assírtes y després Odèster. Odèster cull lo punyal que havia llensat. Cada hu envayna 'l seu).

ESCENA V

Los mateixos, GLODI, INDRA, soldat primer y GALOT, los dos ab sach negre ab caputxa

- INDRA. (*Dins*). ¡Oh pare mèu, volen matarse!
- GLODI. (*Dins*). ¡Filla!
- INDRA. (*Apareixent*). ¡Oh, dèus, mercés! Los dos ab vida encara.
- GLODI. ¡Assirtes! ¿Qu' es estat? ¿Qu' es açó, Odèster? ¿Així amarguéu mos anys, en lloch de veureus units als dos y cada hu ab las súas distintas qualitats, com un sol home, fahels aydarme com sabriau ferho? Que us repti mereixéu.
- ODESTER. Senyor, no es mía la culpa en res que, contra mèu, com fèra s' ha abrahonat, y defensar la vida es dret que tots tením; Radjah, perdona.
- ASSIRTES. Ha gosat á ultratjá' á la tèva filla y ja sabs tu si jo sufresch que ultratjin á tu ni á ella, sens al punt rebátremhi.
- ODESTER. Jo l' he reptada sols, perque á la tèva autoritat vol oposarse ingrata, y diu que á Assirtes donará la copa.
- INDRA. Y ho juro encar.
- GLODI. De bronze ets, ma filla; mes fins lo bronze 's fon. Ni així m' espantas. Perdona: Odèster, mas paraulas duras. Assirtes, contra tèu tè de girarse tot sol, lo mèu furor. ¿Així obediencia á tòncle y senyor es com demostras?
- ASSIRTES. A qui oncle y senyor sent, la mèva vida converteix en tortura espaventable; á qui havia jurat ferme de pare y ara 'm fa de butxí, no d' altra mena lo mèu agrahiment puch demostrarli, ni obediencia mès cega sè tenirli.
- GLODI. Vos afolléu tots dos; tant tu com ella. Odèster, fès d' Assirtes lo que vullas. Jo te l' entrego.
- INDRA. ¡Horror! ¿Qu' es qu' has fet, pare?
- GLODI. Donarli 'l càstich que mereix sa culpa. Magnánim es Odèster. No has de teme.
- INDRA. ¡Oh, dèus, cóm t' ha enecat aqueix vil home!
- GLODI. ¡Indra!
- ODESTER. Rebo pacient aquest ultratje, senyor, perque me 'l fa la tèva filla. En quan á ell...

- GLODI. Impósali la pena
que vullas tu.
- ODESTER. Cap altra que arrestarlo
per dos días tan sols.
- GLODI. (*A sa filla*). ¡Ja veus qué 't deya!...
Ets un cor generòs. (*A Odèster*).
- ASSIRTES. ¿Generòs, oncle?
Un traydor y un cobart qu' es, has de dirli,
que jura en fals per los seus dèus mateixos.
- ODESTER. Senyor, silenci imposa á aquesta fèra,
ó la tinch d' aufegar ab los mèus brassos.
- ASSIRTES. ¡Si ho has probat y no has pogut per feble!
- ODESTER. ¡Hola, soldats: al punt; duheulo á la cova
y preneuli 'l punyal!
(*Los soldats hi van y li prenen lo punyal; mes al volguer endúr-
sel ell diu:*
- ASSIRTES. Un instant. Oume,
oncle, y senyor. Avans vull que tu sápigas
quí tens per capitost.
- ODESTER. ¡Oh, vil! ¿qué intentas?
- ASSIRTES. Aquest home que veus; aquest, que miras
cóm mana, tremolant, que se m' emportin;
ha jurat per sos dèus, quan á la gola,
de món punyal freda ha sentit la punta,
aixecarme l' arrest ab que m' havia
amenassat aváns; si 'l perdonava
deixantlo ab vida.
- ODESTER. ¡Ments, mentida indigne!
- ASSIRTES. ¡Oh, no mentida, no! ¡Vritat que mata
la tèva dignitat, mort afrentosa!
- ODESTER. ¡Assírtès!
- ASSIRTES. ¡Sí! Brau capitost tens, Glodi,
que 'l bat lo sèu segon y qu' en fals jura.
¡Mes oh, no será pas! Condiçió era
d' ell, no arrestarme; si 'l deixava en vida:
es traydor y perjur y estimo massa
al rey món oncle, per deixar que 's diga
que 'l capitost que tè, no tè paraula.
No puch aná' arrestat mentres ell visca.
¿Veus aquets brassos? Ves si t' endogalan.
(*Y vol abrahamonarshi de nou; mes los soldats lo lligan constant-
los mòlt, mentres lo calman las miradas y 'ls accionats de
súplica de Indra*).
- INDRA. ¡Ah, vil traydor! ¿de qué teniu la culpa?
- GLODI. ¡La vida y tot podria açó costarte,
si 'l fill de món germá, insensat, no fosses!
- ODESTER. Tanqueulo al punt, engrellonat deixantlo.
(*Los soldats se l' enduhen; quan son aprop de desaparèixer,
Odèster afegeix:*
y mira bè 'l que fas; perque tal volta
ni 'l sè parent de Glodi ha de valguerte:
(*Assírtès se tomba, parantse 'ls soldats*).

ASSIRTES. (Per consell d' Ulagot un punyal porto sota las pells ocult). Odèster, guarda: tu 'm vols tancar; mes jo serè á la festa. Ni la porta de bronze de mi 't salva. Recobrarè 'l mèu ferro y alashoras, pòls la farà ma forsa sobrehumana.
(*Se 'n va ab los soldats*).

GLODI. ¡Assírtes!

ODESTER. Vès; ja t' he posat cadenas.

INDRA. Odèster; tu m' has mort tota esperansa. Mes no contes perçó que 'm tens vensuda. Podrá mès món amor, que...

GLODI. Indra, basta.
(*Indra surt, entrant al palau*).

ESCENA VI

GLODI, ODESTER

GLODI. ¡Oh, Indra, ingrata filla!

ODESTER. No, perdónala.

La forsa del dolor la tè afollada.

GLODI. Ets magnánim á fe

ODESTER. Mes no sab véuremhi

qui 'm tè encisat.

GLODI. Veyent com la idolatras,
li inspirarás amor.

ODESTER. No; tot ho espero
d' aquesta terquedat que han mostrat ara.

GLODI. No hajas temor, Odèster; pres Assírtes
ningú lo sèu amor podrá robarte.

ODESTER. No es pas temor. ¿Qué per ventura 'n mostro?
¡O d' ella espós ó corromput cadavre!

(*Surt primer terme dreta*).

ESCENA VII

GLODI

Angoixa 'm dònán tantas iras juntas.
¡Trist es ser vell y menester dels altres;
trist es ser pare ab fills que no obeheixen!
Quan era jo donzell, en lo cor nostre
la patria era ans que tot y avuy, ¡oh escarni!
avuy sols per l' amor serían héroes.

ESCENA VIII

GLODI, ODILA

- ODILA. Senyor.
GLODI. ¿Qu' es que 'm vols dir?
ODILA. La tèva filla
suplica que vol véuret en sa cambra.
GLODI. Massa 'm temo perquè y á fe que 't juro
que si es per lo que sè, será debades.
ODILA. ¡Oh, may, senyor! Si escoltas ta conciencia
tens de sentir que 't diu que no de pare
li fas matant l' amor que, per sa vida,
es mès que l' aliment; es mès que l' ayre.
GLODI. ¿Cóm, á tòn rey, la vía mostrar gosas
poguent costarte 'l cap, indigna esclava,
com li podría al hom costar la vista
mirarse fit á fit lo sol enlayre?
ODILA. Que me 'l costi, senyor; per ma senyora,
no la vida que tinch; la mès preuhada
de mòn fill, donarè; que 'l dech á ella.
GLODI. Que prou has abusat t' he dit, esclava,
de ma bondat: á véurela en sa cambra
me 'n vaig per dirli 'l darrer colp que, ¡ay d' ella!
si al fi mos manaments cega no acata.
Guárdat de aydarla en sòn ingrát propósit.
Tòn fill será venut, si sè que 'ls aydas.
(Se 'n va y entra al paláu).

ESCENA IX

ODILA

Si sent venut mòn fill, á ma senyora
poguès salvar, jo, jo á mòn fill; sa mare,
lo portaría despiadada á vendre.
Sí, ma senyora, sí; jo la recordo
la mercé que 'm vas fer y may la oblido.
Mòn fill era mòlt xich, tan xich qu' encara;
per caminar, la mèva má volía
y Glodi, despiadat, anava á véndrel.
Jo vaig llavors pregar á tu, senyora,
desfeta en mar de plors, y tu, apiadada,
—Cálmate y vès, me vas respondre, Odila,
tòn fill restará aquí.—Vareig sentirme
com si tenint lo cor d' ardentia brasa,
haguès estat la font de ta clemencia

la que, abocanthi un doll d' ayga gemada,
haguès matat sòn foch. Com las espurnas
d' ayga bullenta que la lava llansa
quan cau al riu, ahont rugint s' enfreda,
espurnaren mos ulls, de joya, llágrimas
y d' aquell jorn mòn ser es tèu, senyora:
disposa de tots dos; de fill y mare.

ESCENA X

ODILA, ODESTER

ODESTER. ¡Odila!

ODILA. (¡Oh! Aquell vil. ¿Qué deu volguerme?)
¿Qu' es qué 'm vols dir, senyor?...

ODESTER. ¿Ahònt es Indra?

ODILA. En sa cambra plorant.

ODESTER. ¿Y per qué plora?

ODILA. ¿Y ho preguntas, senyor? Perque ha de perdre
lo sèu amor primer.

ODESTER. Prou atrevida
en ma presència ets. ¿Vols suplicarme,
potser per ella?

ODILA. May, senyor, que serva
indigna sò; tu vencedor egregi.

ODESTER. Donchs á Indra al moment digas que vinga.

ODILA. Vindrà plorant, senyor.

ODESTER. Jo no demano

que vinga pas somrient. ¡Que vinga; aprèssat!

ODILA. Al punt, senyor. (Diu que si vull pregarli,
aqueix ser repugnant... ¡May de la vida!)

ODESTER. ¡No hi vas al punt!...

ODILA. Hi vaig. (Cors com aqueixos
no volen plors; igual que fa la pedra,
s' endureixen ab l' ayga; sols la massa
de bronze 'ls torna pòls. ¿Qué voldrà dirli?)
(*Surt entrant al palau.*)

ESCENA XI

ODESTER, aviat INDRA

Me sento prompte á tot. Aqueixa dona
es mòn sol pensament; deu èsse mèva.
Si los mèus amanyachs; si ma tendresa
ara no fan que apiadada m' aymi,
l' amenassa ho farà que á punt ja porto.
(*Vè Indra baixant del palau.*)

- ¿Qué vols de tòn esclau, senyora mía?
INDRA. ¿Tu, món esclau?...
- ODESTER. Del tot. Tu ets de ma vida
mestressa y á tos peus, amant, la poso.
¿Tu no sabs qu' es, morir de gelosia?
Afigúrat tan sols que á una altra dona
Assirtes adorès y que fòs ella
qui tinguès lo seu cor.
- INDRA. ¡Oh!
- ODESTER. ¿Qué farías?
- INDRA. M' arboraría, sí.
- ODESTER. ¿No matarías
á aquella dona avans de pogué' veure
qu' ell es lo seu espós?... ¡Respón!...
- INDRA. Tal volta.
- ODESTER. ¿Si tu en lo tèn poder tinguesses medis
per obligarlo á péndret per esposa!
no 'ls usarías?
- INDRA. ¡May!
- ODESTER. ¡Cóm!
- INDRA. May, ho juro.
Jo may voldría un cor, tingut per forsa.
- ODESTER. Donchs vol al mèu que tan de grat t' estima!...
- INDRA. Odèster...
- ODESTER. Vol-lo, Indra, jo t' adoro;
tu, manarás en mi. Tu, un cop ja mèva,
ab lo fuet, si vols, podrás ferirme
com si fòs tòn esclau. Sigas piadosa.
- INDRA. Odèster, prou!
- ODESTER. ¡Oh, aquest menyspréu me mata!...
- INDRA. ¿Cóm no te 'l dech mostrar, si intentas ferme,
robantme 'l mèu amor, tan infelissa?
- ODESTER. ¿Infelissa dius qu' ets? Perque 't plau serho.
Vulgas lo mèu amor y 't farè reyna
de tot lo mon.
- (*Moviment de menyspréu de Indra qu' ell interpreta com in-
credulitat*).
- ¡Oh, sí! Que prou me sento
per conquerirlo tot.
- INDRA. ¡Que cèch te miro!
- ODESTER. Odèster; sols d' un cor, vull èsse reyna.
- INDRA. Ja ho ets del mèu.
- ¡Oh! ¡No! del cor d' Assirtes;
aqueix es tot lo mon que jo ambiciono.
- ODESTER. Mirat, Indra: pels dèus, may de la vida
tornis á anomenarme á n' aquest home.
Es món torment. No tenint més que forsa,
la mèva astucia venç; me pren la ditxa
y 's riu del mèu furor. Sols en la guerra
estich al damunt d' ell.
- INDRA. Y açó 't declara
que duas cosas may serán parellas,

guerra y amor com ja 'ls dos mots ho dictan.
Per la darrera volta escolta, Odestèr.

Tu tens á Assírtes pres; ja sè que fortas
cadenas du; mes tambè sè que brassos
de bronze tè y un cor que may se doma.
Donchs bè: si per relláns, que no esperanso,
ell á la plassa fòs quan nostras bodas
intenten celebrar, jo, sens temensa,
la copa li darè: esposa sèva,

ja 'm plau morir; si sè que 't mato d' ira.

ODESTER. ¿Y si no hi es, qué pensas fè' alashoras?

INDRA. Si la set d' ell no puch calmar, la tèva
no calmarè tampoch; si ell á la plassa
llavors no 's troba, s' ho beuré la terra.

ODESTER. ¡Oh, ira! Ja veus, donchs, com tens á Assírtes
perdut del tot; per mort ja pots plorar-lo.

INDRA. ¡Per mort!

ODESTER. ¡Oh, sí! Tu á mort ets qui 'l condempna.

Tant si 's beu l' hydro-mel; com si á la terra
tu 'l gosas á donar, d' ell amarantla,
la mort d' Assírtes deus comptar segura.

Glodi, sentintho tu, de qui es ta vida
m' ha fet entrega perque jo 'l puneixi
y á la má tinch lo llamp de ma venjansa.

INDRA. ¡Oh, cor de marbre!

ODESTER. Y ará 'l torn te toca.

Per la darrera volta escolta, y tría.
Si de la copa 'l contingut per terra
vessarse veig, deixanhi roja taca,
taca mès roja de la sanch d' Assírtes
allí farè marcar, fent que allí mori;
mes si ell la copa pren, encar mitx plena
dels llavis li caurá, dringant sonora,
contra 'l puny d' un punyal de llarga fulla
que jo en sòn pit haurè clavat venjantme.
Mes massa sè qu' estich parlant debades;
per una part, tinch bè segur á Assírtes;
per l' altra, tu á tòn pare haurás de creure...

Espero l' hora ansiòs. La set m' abrúsa;
y 'l pit m' aixuga l' amorosa febre.

INDRA. May tan libidinòs l' íber se mostra;
bèn clar se veu que no ets de nostra rassa.

ODESTER. Es que sè ayamar mès qu' ells.

INDRA. Es qu' es de fèra,
lo tèu amor.

ODESTER. Ja prou. Que 'ls dèus te guardin.
(Surt entrant al palau).

ESCENA XII

INDRA

¡Oh! ¡Perduda, perduda! Ja no 'm resta
ni una esperansa al mon. O sò sa esposa
ó de món estimat caurá la testa
malehintme ab sos ulls y sanguinosa.
¿Cóm, donchs, lliurarlo jo? ¿Quína contesta
faig á aquest vil, que al nostre pler s' oposa?
¿Cóm lliuro á Assírtes d' una mort segura
y al propi temps per ell me servo pura?

¡Mes sí! ¡quín goig, quína esperansa bella!
¡En mitx los núvols, quín tros blau ovirol!
¡Quína mès viva, llumenosa estrella
que la fosca aclareix en que deliro!
Ódila, 'm salvará; Ódila, ella.
¿Dech èsse criminal? Ni açó ja miro.
Ella sab fè un verí que diu que jura
que dòn la mort mancada de tortura,

---

y Assírtes hò va dir. L' íber se dòna
avans la mort qu' encadenat mirarse.
Per çó du al demunt sèu verí y escona;
per no restar vençut; per no humiliarse.
Bè pot èsse la dona una lleona,
si l' home es un lleò per defensarse.
Si ab cadenas d' amor un vil me lliga,
l' odi ab sos dits de ferro las deslliga.

Las tè de deslligar; mes la mort mèva
á Odèster sense cástich deix y ab vida,
y Assírtes, l' infelís, la dissort sèva
tè de plorar, ab l' ayma adolorida.
Tè de plorarla horrible y sense trèva,
fatal follía donant fi á sa vida.
¡Açó no pot pas ser; açó es deliri!...
¿Cóm, donchs, me lliuro jo d' aquest martiri?

¿Qué dech, qué 'm resta fer; si 'ls plers qu' ansío
no son possibles ja? ¡Dech humiliarme!
¿Dech ser d' Odèster? ¡May! ¿Com ni somnío
en ser de qui cap fe sab inspirarme?...
¡Oh, dèus, pietat! ¡Pietat! Que, desconfío
d' aquest flamall ardent que va á abusarme;
me mata; 'm bat; contra ma sanch s' abrahona
y es, encesa, ma sanch, sanch de lleona!! ..

¡Oh, sí, fèra dech ser! Tot junt m'hi obliga.
Lo perseguit senglá no mira treva.
¿L' esbarzerar punxòs als peus se 'm lliga?
Donchs que l' arrenqui la estrebada mèva.
¿Asquerosa serpent m' entortolliga?
Mòn peu esclafará la gorja sèva.
¿Una foguera inmensa 'l pas me priva?
La salto; avans que d' ell, cremarme viva!

ESCENA XIII

INDRA , ODILA, que surt del palau de Glodi. Es ja de nit. Entren en escena dos esclaus cada hu ab una pica de la qual penja una teyera encesa y 'n clavan una á terra á cada costat del palau y se 'n tornan. Odila no entra en escena fins fet aquest joch. A la dreta apareix lo resplandor en terra d' una teyera que no 's veu.

INDRA. ¡Odila, tu, ma salvaciò! ¡Oh, vina!
(Com presa d' un deliri).

ODILA. Aquí, senyora, vinch; perque ja l' ansia no puch més resistir. Tan febrosenca, senyora, 't veig; de tal tristesa, al rostre dus lo sagell que ¡ay! talment me sento que 'l cor m' empeny al ulls dos dolls de llá-grimas.

INDRA. No 'ls llensarás debades. Tambè obrirlo, jo dech com tu 'l portell de la resclosa que, fins avuy, ha contingut las aygas amargas d' aquest plor; ans que sobrixi, que 'l riu l' engoli y á la mar se 'n duga surant, mas ilusions, com sab portarhi los tronchs d' abet.

ODILA. ¿Mes qu' es, senyora mía?

INDRA. Cap conhort me será pogué' explicartho. Mès tart tot ho sabrás. Ara sols sápigas qu' ets tu qui 'm pot salvar.

ODILA. ¡Oh! Doncas, cuyta: al punt; ¿qué tinch de fer? ¿Qué vols? ¿ma vida? ¿La vida de món fill? Prompte, senyora: ¿ab quína sanch puch estroncar la tèva?

INDRA. Aquí tens món anell. Mortal matzina dius que sabs preparar...

ODILA. ¿Per quí dech ferla?

INDRA. ¿Cap, en lo vuyt d' aquest anell que 't dono, prou verí per matar?

ODILA. Sols una engruna pára, del poltro ardit, tota la forsa.

INDRA. Donchs, prepáral al punt. Que per la festa me 'l pugas entregar.

ODILA. Avans, senyora, mòlt avans lo tindrás; mes ara dígam:

- ¿Es al tèu cor; que aquest verí amenassa?
INDRA. Vès, vès y creu que res encar puch dirte...
ODILA. Es que si fòs per tu...
INDRA. Esclava mèva
ets á la fi. Fins sent per mi, obeheixme.
ODILA. Esclava tèva sò. Vritat, senyora.
INDRA. Preparal, que la forsa de la vida
tardi, en deixar al qu' en sòn cos lo guardi,
lo temps que triga en ser la nit bèn negra,
quan enrogeix al cel daurada posta.
ODILA. Mes, senyora...
INDRA. Vès.
ODILA. Mes...
INDRA. Ets ma serventa.
ODILA. (Horrenda tè de ser la pena súa.
Per primer cop m' ultratja ab tals paraulas).
(*Mentres Odila surt pe'l tercer bastidor esquerra, se veu passar
pe'l fons, ab gran recel, á Assirtes que vè aixugant la fulla
d'un punyal. Va ab un sach negre ab caputxa, qu' es lo
mateix que duya Galot. Desde 'l fons se 'n va cap á la part
lateral dreta ab gran cautela; s' oculta al passar per darre-
ra la barraca que hi há en aquest cantò, y apareix aviat
guaytant entre 'ls bastidors de primer terme, espiant y sen-
tint tot lo que 's diu. Desd' aquest punt fins al final del
acte, la lluna queda tapada complertament pe'l núvol y es
negra la nit. Tot aquest joch se fa mentres Indra diu los
següents versos:*)
INDRA. (Ara á fingir mos sentiments puríssims;
ara á fer creure á Odèster que l' adoro).

ESCENA XIV

INDRA, GLODI, ASSIRTES espiant, aviat ODESTER. INDRA va á ajudar á sòn pare á baixar los grahons. Amabilitat extremada; perque es fingida.

- INDRA. ¿Tan negra nit y surts cap al defora?
GLODI. Mès negra es la del cor, aquélla esglaya.
INDRA. Al cor has dit; ¿per qué?
GLODI. Perque t' oposas
á aquest enllás y 't tinch de veure ingrata.
INDRA. Tot es perque no sabs lo que implorarte
volía en est instant.
GLODI. ¿Y qu' es, ma filla?
INDRA. Lo tèu perdò; si desde la infantesa,
per un fatal amor greument cegada,
vaig gosar, pare mèu, desobehirte,
matante de dolor.
ASSIRTES. (¿Qué diu, la ingrata?)
GLODI. ¿Oh, filla! ¿Dius lo cert?

- INDRA. Sí, pare; á Odèster
la copa donarè; lo punt fòs ara,
veurías com ab goig jo li ofereixo,
tornant á la rahò que ja 'm mancava.
- ASSIRTES. (Bè torna á la rahò si m' es perjura;
quan jo, que l' aymo tant, foll me sento ara).
- GLODI. ¡Quín goig m' has dat mès viu; quín goig, ma filla!
Cridém á Odèster, que la nova grata
de ta mateixa boca deu saberla.
(Va á la porta del palau).
Odèster, vina al punt, Odèster.
(Torna al prosceni).
Ara,
he vist lo tèu amor; ara ets ma filla
y digna ets y estimas á la patria.
(Surt Odèster del palau).
- ODESTER. ¿Qu' es, bon Glodi, qué 'm vols?
- GLODI. Darte una nova,
que tot t' enjoyará. Dígali, Indra.
- INDRA. Que perdones ofensas que 't sò fetas,
ingrata essent ab tu y ab lo mèu pare.
Mes ja dels ulls m' he tret al fi la vena.
Deslliura al punt á Assírtes, y jo, en paga;
després de ferli veure que, com íber,
lo sèu deber es obehí' al mèu pare,
te darè l' hydro-mel que tant desitjas,
y 'l mèu amor tindrás; si t' afalaga.
- ASSIRTES. (Per có es que ja la ingrata 'm prevenía
que no creguès lo que poguès culparla).
- ODESTER. ¡Oh, Indra del mèu cor, mercés! A Assírtes
vaig ara á deslliurar...

ESCENA XV

Los mateixos, SOLDAT fahel que vè corrent y adelerat

- SOL. ¡Senyor!...
- ODESTER. ¿Qué passa?
- SOL. Que com tu m' has manat, ahont pres á Assírtes
tenías sòm enviat dos companys d' armas,
y allí...
- ODESTER. ¿Qué passa?
- INDRA. Al punt.
- GLODI. ¿No veus que 'ns frisas?
- SOL. Al punt; si de sorprés tremolo encara.
Allá hont tu creyas presoner á Assírtes,
damunt bassal de sanch que tot ho amara,
dels dos soldats qu' allá l' han dut, lo qui era
tòn solduri fahel, es fret cadavre.
D' Assírtes sols ne restan las cadenas.

Lo tèu solduri mort clama venjansa.

ODESTER. ¿Y tu 'm pregas per ell? (A Indra).
¡Vilesa horrenda
es la qu' ell ha comés!

(Va hi crida cap al fons tocant avans lo corn que du penjat).
¡Mos soldats, flamas!

Teyers al punt que aclarin las tenebras
á dins del bosch y anéu allá á cercarlo.

(Altres corns responen. Desde aquest moment anirán aparei-
xent soldats ab teyeras sospesas del ferro de las llansas, en-
cesas totas. Altres soldats armats solzament, dominant los
de las teyeras).

INDRA. (¡Oh, dèus! ¿Qué será d' ell?)

ODESTER. Assírtes corra
pels boscos fugitiu; fèra emboscada,
casséulo com á un llop. Qui viu me 'l porti
la meytat dels captius de la batalla.

(Los soldats, que s' han ajuntat en gran nombre, se remouhen
al sentir tal y corren bosch amunt en distintas direccions,
y ab las teyeras encesas que s' ocultan y 's deixan veure en
mitx los tronchs dels arbres. Crits selvatges. Glocèster se
'n va darrera 'ls altres soldats ab una de las teyeras del
palau que arrenca Ha desaparegut també 'l resplandor de
la teyera de la dreta .

Ja no esperis per ell de mi clemencia.

Arrencant l' altra teyera que havia quedat en lo palau).

GLODI. Es món nebot.

INDRA. Odèster, la paraula.

ODESTER. No mès sè que pe 'l bosch corra una fèra,
y que si puch li tallarè las garras.

(Se 'n va corrent detrás dels soldats).

GLODI. M' está predihent lo cor fonda desditxa.

Mala vellesa crech que 'ls cels me guardan.

(Glodi conmós se 'n entra ab dificultat al palau. Indra ha
quedat esglayada).

ESCENA XVI

INDRA, ASSÍRTES ocult; ODILA

ODILA. (Demá tindrás l' anell.

(Indra surt de la seva abstracció, agafa las mans d' Odila y
apretántlashi, li diu ab goig:)

INDRA. ¡Oh, sí, Odila!
demá l' anell).

(Surt del amagatall Assírtes y se 'n va vers ahont es Indra y
s' abaixa la caputxa. Sorpresa d' ella.)

ASSÍRTES. ¿Me sabs coneixe, aymada?

INDRA. ¡Oh, Assírtes!

(Cridant. Ell li tapa la boca ab la mà).

- ASSIRTES. Ni un sol crit. Sálvam la vida
ja qu' he perdut l' amor y la ésperansa.
- INDRA. ¡Oh!... Assirtes, no... no... may, no.
- ASSIRTES. Déixam.
- INDRA. Oume.
- (*Assirtes se desfú d' ella agafantla pels brassos y fentli dar un giravolt, que la tiraríá á terra si Odila no fòs á temps á sostenirla*).
- ODILA. ¿Qué fas, Assírtes?
- ASSIRTES. ¡Jo 't malehesch, ingrata!
- ODILA. ¡Ay de mi!
- ASSIRTES. Y ara, jo, á salvar la vida,
á la cova dels corbs que aquells no saben.
- (*Fuig corrent per la esquerra. Odila sostè á Indra. En mitx las alsinas se veuhen passar lluny las teyas encesas y se sent la selvatge cridoria. Quadro. Telò natural*).

FÍ DEL ACTE SEGÒN

ACTE TERCER

La mateixa decoració. Comensa l' acció á las set de la tarde y acaba ab lluna plena ixent y cel seré

ESCENA PRIMERA

GLODI

Si no fòs aquest dol que 'm don Assírtes
pe 'ls boscos fugitiu, per mi aquest fòra
lo jorn més bell que haurá tingut ma vida.
Ma filla; la que tè en món cor un trono;
la que en sòn ser lo primer dol sentía
contra gust maridantse, avuy, joyosa,
á aquell mateix que refusava accepta
y la fragant beguda delectosa
del hydro-mel ab joya ha d' oferirli.
Quan ja esposos serán, la lluna plena
dará als mortals una mirada dolça
ab lo sèu ull daurat y apagant l' odi
dintre 'l cor dels mortals, tot serà festa.
Joyosa dansará la jovenalla,
sota 'l dosser que aquestas flors li donan
y aquells que los dos peus sentém en terra
per dur lo pes de 'ls anys, l' alegre dansa
contemplarém sens dur á sobre 'l ferro.
Bellor de las costums de nostra rassa:
Glodi 't desitja una durada eterna.

(Se sent cridoria dels soldats, á la dreta, que va calmantse).

ESCENA II

GLODI, ODESTER, los esclaus

(Odèster vè surtint del cantò hont s' ha sentit la cridoria).

GLODI. Mòlt gran es la ventura que t' espera.

ODESTER. Veritat, mòn Radjah. Inmensurable.
Mes, ¡ay! que també es gran, horrible, l' ansia
que 'm tè ab mortal neguit desde qu' Assírtes
lliure de sas presons, com fèra indómita
corra pe 'l bosch sens que ningú l' alcansi.

GLODI. ¿No n' han vist rastre encar?

ODESTER. No tan sols rastre.

L' han vist á ell mateix; mes talment sembla
que ab malas arts se lliura de nosaltres.

Los soldats l' atalayan á la espona
d' una escarpada roca, en creu los brassos
y mirant al abím, com si una forsa
l' atraguès cap allí. Hi van, hi corren,
y en sent á dalt, en lloch del mon lo veuhen.

Covas registran; margenadas troban
d' espessos barzerars; per si l' ocultan,
ab la fona las trinxan á pedradas.

De la olivera la vuydada soca
travessan ab la espasa y ni de dintre
may se sent surtí' un ay, ni troba 'l ferro
pera ferir; sinò estellosa fusta.

Fadigats y udolant com cans rabiosos,
avergonyits s' entornan; mes quan passen
sots l' ombra seca d' espadada roca,
cau damunt d' ells la matadora pluja
de las llambordas que de dalt desploma
la forsa d' un gegant, y sempre, sempre,
per fletxas, ó per rocas estimbadas,
ó per pedradas d' ignorada fona,
moren aquells soldats, que no hi há dupte
que són los mèss lleyals; ells, qu' ho reparan,
se 'n senten esglayats y á dirme tornan
altre colp, cada colp que del bosch vènen,
que mèss no 'ls fassa aná' á una mort segura,
terrible mèss que cap perque es traydora;
car los rebelds á favor van d' Assírtes,
y debades será volgué alcansarlo.

Sí, creume, Glodi, verament esglaya
la nostra situació. Amenassada
tením la vida tots y fins la tèva
corre gran risch, ab l' oy que sent Assírtes.

GLODI. La mèva no; may d' ell açó puch creure.

ODESTER. Donchs jo fins açó crech; perque follía

mès que oy es lo que sent. Si quan se torna rabidòs lo bé se converteix en fèra que á las altrás fa horror, ¿qué farà 'l tigre quan de rabia pateix? Tigre es Assírtes y, creume, Glodi. Si á la plassa 's troba quan las bodas fassém, ¡ay de nosaltres!

GLODI. No hajas temor que no será á las bodas.

ODESTER. Mes pensau bè: per lo que puga èsse, infringir la costum avuy precisa. Que tots armats se trobin á la plassa y al naixe plena, que 'ns perdò la lluna si no se la honra per honrá' á la tribu.

GLODI. Los agorers veurém qué 'ns aconsellan...
(*Difcultantho*).

y pe 'l que toca á tòñ amor, deus teme mòlt menys encar, sabent que 't vol ma Indra. Llavors, si 'l mèu nebot sabém que siga qui 'ls acabdilla, ingrát, á llunyas terras desterrat anirá, mercés debentnos de que no 'l fem morir en mitx las brasas.

ODESTER. ¡Oh, sí! Tè de valguerli la promesa que á Indra he fet de may cap dany causarli.

GLODI. Si açó jurat no haguès, ¿quí 'l lliuraria?

Tal volta quan perdut sòn amor miri, ell mateix vagi hònt mès no puga véurela.

ODESTER. Fòra sortosa fi.

GLODI. Salut, Odèster.

Me 'n va'g á descansar; que 'ls dols que passo sòn massas pe 'ls mèus anys y lás me trobo.

ODESTER. Aném, Radjah.

(*Acompaña al rey fins á dalt dels grahons y va á entrar ab ell quan s'adona de Indra qu'entra en escena lateral esquerra. Llavors se repensa y diu apart:*)

(Mes Indra vè; jo resto).

ESCENA III

ODESTER, INDRA, que vè lateral esquerra creyent que Odèster entra al palau. Al veure qu'ell baixa los grahons tornant á la plassa vol entornarse'n, figurantse qu'ell no l'ha vista; mes ell la crida.

ODESTER. Indra, mòñ dòls amor.

INDRA. ¿Ets tu?

ODESTER. Venías

y quan m'has vist, volías entornarte'n.
INDRA. No, Odèster; capciròs m'ha semblat véuret, y no he volgut torbar ab mas paraulas tos pensaments.

ODESTER. Bèn al revers, ¡oh, Indra!

comprends lo mèu amor, de com te 'l mostro.
¡Si tu sabesses quin conhort me donas
estante vora mèu!... Aixís com dintre
de l' ayga pura 'l raig de mel que hi tiras
quan al fons ha caygut tota la enmela
fent núvols de dolsor que amunt se 'n pujan,
aixís dintre món ser ta veu divina
hi deixata són goig y l' afalaga.
La tebior de ta má, si en mitx las mèvas
la cobejo amoròs, (*Prementli la má.*)

á món ser passa
convertida en cremor de brasa viva;
la sanch m' encèn y tota al cor s' aglopa
y no tenint pe 'l pit sortida franca
del cor, se 'n puja al cap la sanch encesa.
Y al cap sento que 'm brunz, y brunzineja
remorejant cançons enloch sentidas;
cançons d' amor que surten per la boca,
si 't dich amors á tu; que, en mas orelles,
fan de chor á ta veu si á tu t' escolto;
que en llum surten pe 'ls ulls quan á tu 't miro;
mes si 'l mès xich menyspreu de tu 'm crech
rebre,

llavors lo brunziment fentse indomable
y convertit en só de corns de guerra,
bramulador tots mos sentits desgarra
y com torrent á gom per la tempesta
que caudalòs ja no engoleix mès ayga,
las fonts de tots mos dols rublintlo d' ira,
lo riu de mos pesars se surt de mare,
corrent de mots de foch; de sanch bullenta
que vol saltar la part de dalt del crani,
com lo volcá que 'l tapa una llamborda
y al cel la escup ab foch de sas entranyas.

INDRA. Aquesta lley d' amor, m' esglaya tota.

ODESTER. ¡Tambè m' esglaya á mi, t' ho jur, aymada!
No aymis aixís. Amor jo vull que 'm dugas
que 't donga dolsa pau y benhauransa.
¿Es aixís cóm tu 'm vols?

INDRA. Aixís, Odèster.

(¡Cóm me costa 'l fingir! Los mots se 'm glassan.
Per ell, tan sols de foch pot ser món odi).

ODESTER. Miram de fit á fit.

INDRA. (*Ella ho fa*). (¡Oh, insensat! Ara
lo foch del odi ab que mos ulls s' animan
li sembla foch d' amor y s' hi ubriaca

(*Deixant de mirarlo*).

com qui, ignorantho, una matzina apura
de gust plahent que tè la mort de darli).

ODESTER. ¡Oh, ditxa sens parell! Ma Indra hermosa:
No ignoras com li plau una mirada
al íber namorat, mès que á Endovelía

de sos creyents mortals las alabansas,
y si íber jo no sò per la naixensa,
íber sò per lo cor y per ma aymada.
Vaig á saber las novas que, d' Assírtes,
portarán mos soldats.

INDRA. M' has dat paraula...
ODESTER. Cap dany se li farà; t' ho vaig prometre.
La vida 't deurá ell; jo 'l goig de l' ánima.
(*Se 'n va tercera dreta*).

ESCENA IV

INDRA

¡Oh, dèus eterns! ¿qué deurá ser d' Assírtes?...
Jo vos dònc h grans mercés; perque debades
fins ara l' han cercat; mes ¡ay! que 'l trobi
Odila y, de ma part, que las paraulas
li puga dir que lo sèu cap serenin
que, sacrílech d' amor, me creu ingrata,
y aquesta pena 'm dol; m' abat; me mata.

ESCENA V

INDRA, ODILA, que baixa del bosch, apareixent per la esquerra

INDRA. ¿Odila, l' has trobat?
ODILA. L' he vist, senyora.
INDRA. ¿L' has vist?
ODILA. Al bosch.
INDRA. ¿Li has dit?...
ODILA. Ni un mot sisquera.
Tantost ell s' ha adonat que l' assolía,
d' allá ha fugit corrent cap á ocultarse.
No 'm vol sentir.
INDRA. ¡Ay, desventura mèva!
Al sèu amor me compta tan ingrata,
que indigne fins me creu de dar disculpas
creyent segur que no podrè trobarlas.
¡La mort, oh cels, la mort!
ODILA. ¡Senyora!...
INDRA. ¡Prompte!
Enviémela en un llamp, assagetada.
Mes, ¡ay! no avans de que probarli puga
cóm l' ha estimat la que tè avuy per falsa.
¡Oh, vès, Odila, vès; cap al bosch torna
y cércal bè y may te 'n sentis lassa,
que 'l mèu amor te premiará la pena
qu' ara 't prengas per mi!...
ODILA. Ta ditxa 'm basta.

INDRA. Donchs tòrnahi per ma ditxa, vès, ocúltat; surtli de colp quan menys puga esperarsho y avans que fora del alcans se posi de ta veu, diusli ab pressa las paraulas que tenen de probarli ma ignocencia, lo mèu amor y ma puresa casta! Petjadas sento enllá.

ODILA. Un soldat nostre que deu vení' apressat.

INDRA. Torna al bosch ara, que jo vaig al palau per estar sola, plorant mòu dol dins de la mèva cambra.

(Surten; Indra entrant al palau. Odila pujant bosch amunt esquerra).

ESCENA VI

ASSIRTES. Arriba fadigat; vè fugitiu: la caputxa cayguda y esparramats los cabells. Esqueixat lo trajo d' anar pe 'l bosch y des-cals. Se tapa ab la caputxa. Comensa lo monólech parlant ab dificultat. Durant tot ell, Assirtes estarà mirant sempre si hi va algú á sorpéndrel.

Aquí, aquí, y que pe 'l bosch me cerquin.
Jo 'ls he guiat al cim de la montanya,
per l' altra falda he devallat ab pressa,
y aquí 'm trobo segur. ¿Quí es que s' afolla
per creure'm, fugitiu, en mitx la plassa?
Tinch ple de foch lo cap, baten mos polsos,
com si en quiscun forgessen una espasa.
¡Ay, dona ingrata! Fas mòu cor á trossos;
jo 't malehesch y encar, ma passió encesa,
dintre mòu cor la sento com s' arrapa
y com, fèra, no vol deixar la presa.
¿Qué n' haurás fet d' aquellas bellas horas
de quan, al bosch tots sols, á cau d' orella,
mots namorats te deya jo puríssims
la tèva má tenint en mitx las mèvas?...
La tèva má que, tornejada y xica,
blanca com nèu y fina com la seda,
dintre mas mans cuyrosas la guardava
de tots gelòs; creyentme rich ab ella,
com tanca la petxina ab sas dos conxas
ocultantla del mon, la rica perla.
Resti per terra l' ambició insensata
de possehí' un amor, tot impuresa.
Vaja vuyt lo mèu cor cap á la fossa.
L' abím que tens al tèu, fèra l' ompleni
la maledicció que al morí 't dono;
y 'l lloch que tòn amor en mòu cor deixa

l' omplin los verms y de sa carn saciantse,
joyosos agrahintmho y retorcentse,
díguinte qu' ells, mès qu' una dona ingrata,
al cor qu' han devorat agrahits restan.
Tu has devorat mas ilusions mès puras,
y ni l' agrahiment al cor te 'n queda.
¡Dos soldats per allí!...

(*Va per fugir mes al reconéixels, diu*):

¡Ah! Son dels nostres.

Tractarè ab ells de la venjansa mèva.

ESCENA VII

ASSIRTES, SOLDATS 1.er y 2.^{on}, al fi GLOCESTER ó sia lo soldat
fahel

SOL. 1.er ¡Assírtes!

ASSIRTES. ¿Sòu vosaltres? Vos envía
la sapiencia de 'ls dèus. Havéu d' aydarme
en la venjansa que 'm pertoca pendre.

SOL. 1.er Mal parla aixís, qui á sa paraula manca.
¿Qué hi há del jurament que vares ferli
al nostre capitost? De nit passada
no se t' ha vist.

SOL. 2.^{on} Es cert.

SOL. 1.er ¿Pagar intentas
la llibertat que 'ns deus no aydantnos ara?
ASSIRTES. Es cert; dech sè' agrahit y á fe us ne rest o.
Vos dech avuy la llibertat preuhada.

SOL. 1.er ¡Oh, sí! Recordau bè.

ASSIRTES. No cal memoria
per recordar lo qu' en lo cor se clava.
SOL. 1.er Donchs jo vull recordarho un' altra volta,
ja que nostras mercés, ingrata, mal pagas.
Sòch un de 'ls dos soldats que varen durte
al lloch ombriu que Odèster destinava
que 'n fèssim tòn sepulcre, fins que sèva
na Indra fòs, lo sagrat nú lligantla.
Era l' altre, Galot; la brau solduri
d' Odèster namorat. Una vegada
te vares tu trobar dintre la gruta,
vares clamar ab prechs y ab amenassas
que 't deslliuressem del horrend suplici
de restá' empresonat, mentres ta aymada,
sens tu poguerhi res, ab un altr' home
sino de grat, per forsa 's mullerava.
Parlantne irat, vas malehir á Odèster
y veyente ab grellons, se t' abalansa
sòn solduri enutjat; tas mans deslligo
jo, al veure l' acciò d' ell baixa y cobarda,

y al véuret lliure, tu, qu' un punyal duyas
sota las pells ocult, al pit li clavas.

ASSIRTES. ¡Oh, sí! Y ab pler; y lo mateix volia
anar á fer ab tu...

SOL. 1.er Mes jo, parante:
¿no, vareig dirte; jo 't puch dar la ditxa
si 'm vols seguir hònt vull acompanyarte?...

ASSIRTES. Y vaig posarme de Galot la roba
per no ser vist de lluny com passa ara...

SOL. 1.er Y jo vaig durte al bosch, quan s' estenían
las ombras de la nit per mont y plana.

ASSIRTES. Allá vegí, traydors sent á món oncle,
los que jo haguès jurat que més l' aymavan.
Del capitost, d' Ulaskos ab sorpresa,
vaig veure la figura venerable...

SOL. 2.^{on} lo qui, jo nin, portat á bras m' havia.
Y t' ayma encar, com puga ferho un pare.
Y tu li vas jurar, desd' aquell' hora,
defensá' ab ardiment la seva causa;
si tòn amor nosaltres protegíam
y t' ajudavam á robar t' aymada.

SOL. 1.er Aixís varem quedar; mes tot de sobte,
com si oblidat haguesses tas paraulas,
no fas sino fugir com feble dona
de 'ls que t' estant cercant per bosch y plana
y ni á l' arbreda vas á fer la senya
pera ajuntats assegurar la trama,
ni t' hem pogut trobar fins que ja l' hora
tením aprop y vas clamant venjansa
y no veus que del llop ets á la gola
si cercas lo perill en mitx la plassa.
Per pietat, ¿qué tens, ets foll, Assírtes?

ASSIRTES. ¿Quin misteri es aquest que á tots extranya?
Sí; us ho dech explicar: Sò foll; me sento
que 'l cap es un volcá, que 'm falta l' ayre
y es ¡ay! que al retornar de la boscuria
la trahició pactada ab tots vosaltres,
jo vaig sentir á aquella ingrata dona
com deya á Odèster del amor paraulas
tot prometentli, ab joya, aquella copa
que assedegat món cor esperansava.

¡Quína nit, dèus eternals! Dels llabis d' ella
quan vaig haver sentit ma desventura,
d' aquí vareig fugir malehint ma estrella
y com un foll corrent á la aventura.

Y en tant al lluny sentía, selvatge, la cridoria
de 'ls que per herms y boscos anávanme cercant,
y ensemps me recordava convulsa la memoria
perjuris d' una ingrata dantme oy febriscitant.

Los flams d' aquellas teyas que al lluny las ovirava,
darrera boyra tanta tantost los veyá lluhint;
mes ¡ay! que quan no ho creya, vegí que m' alcansava
esbart de novas flamas, per l' altra part venint.

Y lo fons d' un torrent m' empresonava
y pitjor que ofegat morir devia
que, en lloch d' ayga portar, m' amenassava
ab dos corrents de foch que contenía.

Ja quasi 'm llumenavan las resinosas atxas;
cusit per las llansadas, contava ja morí';
al cel los ulls aixeco, y 'm trobo ab los ramatges
qu' anavan aclarintse á vora mèu, d' un pi.

Cada branca, per l' ayre remoguda,
un bras apareixía que 'm cridava
y jo, «oh, sí, m' he dit; lo cel m' ajuda,»
y á la soca del pi fort m' abressava.

Y d' onas de foch náufrech, lo pi, amoròs cenyía,
y amunt, prompte alcansava las branques ab lo puny.
Cercávantme debades; cap d' ells vist no m'havía;
car qui tè aprop la flama, veu mòlt mès negre 'l lluny.

Y l' una á l' altra ja las dos partidas
anavan atansantse á tota pressa.
Lassas del tot y flestomant rendidas
sota mòn pi varen juntarse ab fressa.

Y jo dalt de la copa, l' alé fins m' aguantava;
cruixir al arbre feya la mèva pesantor;
per sort apareixía la brisa que 'l gronxava;
mes dels flamalls pujavan bullenta la xardor.

Ja m' asfixiava 'l fum de la resina;
un punt mes, y esvanit damunt d' ells queya;
quan com si 'ls ho haguès dit la veu divina,
torná á empunyar quiscun la encesa teya,

y junts la torrentera varen seguir cercantme,
avall, avall com l' ayga donantme viu consol
y la teyada encesa jo veyá serenantme,
com roja torrentada de quan se pon lo sol.

Llavors, la castanyeda cubrintme ab sòn brancatge,
al raig de blanca lluna lo bosch vareig pujar.
Al lluny, ja no 's sentía ni un sol udol selvatge,
com qui entra en sòn sepulcre vaig á la cova entrar

vaig enterrar en ella, la mèva ilusiò pura;
la sanch que, generosa, brollava dins mòn cor;

las causas de mas ditxas, mos somnis de ventura,
y vareig eixir d' ella mès demacrat qu' un mort.

¿Y ja, enterrat mèn bè, que 'm fa que mori
lo vostre plan? No tinch mès esperansa
que sè á la plassa á presenciari las bodas;
matarla al punt, si dòn' la copa á l' altre,
y entregarme després á aquets que 'm cercan
y dar mèn cos al tall de sas espasas
com l' hauría donat ab besos d' ella
si, aymantme bè, no haguès sigut ingrata.
No, Assirtes, no: venjansa 't sè cumplerta.
Doném lo colp avuy; siga pactada
senya lo beure's l' hydro-mel Odèster,
y en poder tèu tòn oncle, ell y la ingrata
puneixlos com ta ira t' aconselli
y arboriu tot lo llamp de ta venjansa.

SOL. 1.er

ASSIRTES. A fe que bè has parlat.

SOL. 2.^{on}

Aixís te venjas.

SOL. 1.er Doncas al bosch al punt pera juntarnos.

ASSIRTES. ¡Oh, sí, corrém! Vosaltres á la vida
me feu torná altre colp. En mi no estava.

*(Durant aquets darrers quatre versos, ha passat Glocèster que,
venint del tercer dreta pausat, haurá denotat ab l' actitut la
sorpresa de reconeixre á Assirtes y després d' haverlo mirat
mellor per cerciorarse'n, se'n haurá entrat al palau. Lo sol-
dat segòn ho ha notat).*

SOL. 2.^{on} Fugim, ha passat ara un fahel d' Odèster
y t' ha reconegut.

SOL. 1.er

Aném.

(Assirtes mira al palau pensant en Indra).

SOL. 2.^{on}

¿Qué aguardas?

ASSIRTES. ¡Jo 't jur, ingrata dona, que no 't resta
mès vida ja que fins anit entrada!

SOL. 1.er Aném, Assirtes, la dolor t' afolla.

SOL. 2.^{on} Ab deliris d' amor, la rahó 't manca.

(L' empenyen los dos: tranzisió d' ell).

¡Oh! No, si estich tranquil; guaytéu, mireume,
sechs los ulls, lent lo pols, lo cor ab pausa,
y fret com glas, com neu, com aquest ferro
que duch aquí, per enfonsarli á l' ánima!

(Fugen tots tres).

ESCENA VIII

ODESTER, GLOCESTER, ó soldat fahel. Odèster surt del palau
precipitadament y fora de sí, saltant mès bè que baixant los tres
grahons. Lo soldat fahel, darrera d' ell.

ODESTER. ¿Hònt dius qu' es aquest vil?

(Mira per tot, voltant la plassa).

GLOCEST. Aquí s' estava.
ODESTER. Donchs s' ha fòs altre colp. Al punt; auxili
demana á tòs companys, y tots correuhi.
GLOCEST. Hi vaig, senyor.
ODESTER. ¡Vos costará la vida
si aquest colp no 'l portéu!
GLOCEST. Ma vida es tèva.
Ni 'ls dèus lo salvarán; lo cap hi jugo.
(*Surt lo soldat sonant lo corn. Quan ha desaparegut, altres
corns responen á diferentas distancias; al fi's van allunyant
junts fins que moren*).

ESCENA IX

ODESTER

¡Oh!... ¡Oh! ¡Oh! Dèus: jo afino! ¡Oh, cels: jo moro!
¡És pitjor que la mort aquesta angoixa!
Me mata l' ira; l' inquietut m' abrusa
y enloch trobo repós. ¡Oh cels, quín' ansia!
Me mata aquest traidor y no ab matzinas
ni ab ferro d' un punyal; me mata, dantme
lo mès crudel neguit; l' ansia mès forta.
Me mata, fentme veure á aquesta dona
tant prompte mèva com per mi perduda
y ayantla tant com per desditxa l' aymo,
¿quí es que sofreix tan esglayòs martiri?...
¿He de tornarme foll? ¿Per qué, si 'l veuhen
no 'l poden pendre may? ¿Per qué si 'l cercan
guiats per mos enginys, sempre infalibles,
contra ell s' estrella avuy la mèva argucia?
¿Cóm pot així escapar? ¿es que li dona
lo dèu del mal sòn aydament? ¡Oh, escarni!
¡Aquí mateix l' han vist! ¿Aquí á la plassa
s' ha arriscat á venir?... Ja ni bravesa
pot dirse açó; açó es tan sols follia;
¡mes, ay! ¡follia ó no, jo vaig morintme
del despit, del terror, del foch del odi!

ESCENA X

ODESTER, ODILA, aviat INDRA. Odila, baixant de la part esquer-
ra del bosch, va per entrar al palau; mes Odèster la crida

ODESTER. ¡Odila!
ODILA. ¿Qué, senyor?
ODESTER. Escolta.
ODILA. Parla
ODESTER. ¿Cóm está Indra?

- ODILA. Si del bosch arribo,
fa estona que no he vist á ma mestressa.
- ODESTER. ¿Per qué has anat al bosch?
- ODILA. Per cercá' á Assírtes.
- ODESTER. ¿Per fè' ab ell mès mortal la mèva angoixa?
- ODILA. ¡Oh, no, senyor, que si ara ma senyora
per sòn espós t' escull, també t' estimo;
puig jo sè aymar tot lo que adora ella.
- ODESTER. Així deus ferho, esclava. ¡Ay de tu trista,
si al desertor sabia jo que aydavas!
- ODILA. ¡Oh, may, senyor! Ab mès anhel desitjo
trobarlo jo que tu. (Mes may per dárte).
- ODESTER. A Indra vès, y digas que l' aguardo.
- ODILA. Hi vaig, senyor... Mes, ¡oh! No, senyor; mírala.
(*Indra baixa los grahons del palau, y Odila va á rébrela*).
- INDRA. (¿Has vist á Assírtes?)
- ODILA. No).
- INDRA. (¡Oh, dissort mèva!)
- ODILA. (Restarè aprop vetllant per tu, senyora).
(*Odila entra al palau*).
- ODESTER. ¿Vols tornar á món cor la pau perduda?
- INDRA. ¿Digas qué tinch de fer?
- ODESTER. Tan sols jurarme
que ja del tot has oblidat á Assírtes.
- INDRA. Un ultratge puch veure en tas paraulas.
- ODESTER. ¡Oh, perdònam; mercés, mercés, oh Indra!
Donchs aquesta fugida, convinguda
no ha estat ab tu...
- INDRA. ¡No, may!
- ODESTER. ¿Aquí á la plassa,
quan fa poch ha vingut, no es que 't cercava
pera fugir los dos?....
(*Indra sorpresa, no poguentho ocultar*):
- INDRA. ¿Aquí á la plassa
dius qu' ell ha estat fa poch?
- ODESTER. Sí, qué; ¿qué 't torba?
- INDRA. (¡Ay que sento unas dents que al cor se 'm cla-
van!)
- ODESTER. (¡Ay que 'm fa pòr qu' encara al altre estima!)
Tu ma esposa serás .. ¡Júraho!...
- INDRA. Ho juro.
- ODESTER. ¿Per la vida d' Assírtes?...
- INDRA. (¡Oh!) Donchs sía.
¡Per la vida d' Assírtes, tu, la copa
(*Ab ironía*).
- veurás de 'l hydro-mel, que 't será joya!...
- ODESTER. Aixís te crech, mes com que ja devalla
depressa 'l sol y cada instant que trigo
en ser lo tèu espós m' apar un segle,
á dar las ordes vaig per ferte mèva.
(*Se senten los corns que tocan una «llamada» propia que du-
rará sis ó set versos de la escena vinenta*).

ESCENA XI

Los mateixos GLODI, ODILA. Glodi baixa del palau y Odila l'ajuda á baixar

- GLODI. No cal, Odèster, que á manarho vajas.
Las ordes he donat.
- ODESTER. Mercés, món pare;
que pare 't puch ja dir. ¿Has donat orde
de que armats vingan tots?
- GLODI. No podém darla,
que 'ls agorers nos han negat la venia
tement dels déus las iras irritadas.
- ODESTER. Donchs avuy sòm perduts.
- GLODI. No, no hi há exemple
de que may s' haja usat tal felonía
desde que 'ls íbers sòm.
- INDRA. (¿Ay, cóm ressona
trist, aquest só, en món cor!)
- ODILA. (¿Qué tèns, senyora?)
- GLODI. ¿Diu que á Assírtes han vist aquí á la plassa?
- ODESTER. Bèn prompte tot sòn oy será debades.
(*Paran los corns*).
- INDRA. (¿L' anell, Odila?)
- ODILA. Lo tindrás, senyora).
- INDRA. ¿Quína vida tindrà quí 'l bega ara?
- ODILA. Al mitj del cel ja no veurá la lluna).
(*Signant á dalt*).
- GLODI. Vès, Indra, vès, món bè; vès allá dintre,
que 'l temps es ja de que la blanca almagia
vesteixis de la nuvia, y de que ornegin
tòn cap hermòs las flors al vel brodadas.
- ODILA. Per có he vingut, senyor.
- GLODI. Anéu las dugas.
(*Se 'n van al palau, y tot anantse'n diuhen:*)
- ODILA. (Aném, devéu vestirvos per las bodas.
- INDRA. O per dur al fossar al qu' ara afini).

ESCENA XII

GLODI, ODESTER, los SOLDATS 1.er y 2.^{on}, que entran aixís qu' han desaparecut Indra y Odila

- SOL. 1.er Senyor.
- SOL. 2.^{on} Odèster.
- SOL. 1.er Glodi.
- SOL. 2.^{on} Bonas novas.

GLODI. ¿Y quíνας són?

ODESTER. ¿Havéu trobat á Assírtés?

SOL. 1.er En calma pots restar. Ja per las bodas
temor no t' ha de fer. (A Odèster).

ODESTER. (Respirant com qui's treu un pes horrend del cor).
¿A la fi es nostre!...

GLODI. ¿Lo teniu pres?

SOL. 2.^{on} No.

SOL. 1.er Sí: en mitx las punxas
dels esbarzers que tot lo fons erissan
d' aquell abim, qu' es dit per tots nosaltres
torrent dels escursóns, presoner resta
lo cos d' aquell traydor que als llops repugna.

GLODI. (¡Oh, mort!) (Dolentli).

ODESTER. Mercés.

SOL. 1.er Y per las fletxas nostras.

Aquest y jo l' hem mort; li havém clavada
una fletxa quiscun, quan á la espona
s' estava del abím, y de la espenta
que li ha donat la mort, tot destrossantse
són cos ha rodolat fins á la sima.

ODESTER. Mercés, dèus eternals.

GLODI. ¿Oh no; la pena
respecta, Odèster, que sa mort me dóna.

Just es lo cástich si traydó' á la terra
ha volgut ser. ¡Mes ay! ma sanch portava,
y havéu de consentirme que me 'n dolga...

SOL. 1.er (Crech qu' es açó lo que 'ns ha dit Ulaskos...

SOL. 2.^{on} Sí, fill; ja havém cumplert. A esperar l' hora.)

ODESTER. Després demanaréu lo que vos plasca.

SOL. 1.er Jo no vull res, senyor.

SOL. 2.^{on} Tèva es ma vida.

(Los soldats primer y segon s' apartan y quedan passejant de
costat, y parlant los dos ab misteri. De quan en quan per
fingir, van á parlar ab altres aplechs de gent del poble
y soldats que ja han anat compareixent per la festa.
Desd' aquest punt va compareixent gent nova seguidament
fins que hi haja tota la que pren part en la tragedia,
exceptuats los presoners celtas, y tres soldats d' arch. Tots
anirán sens' armas; mes los d' espasa la durán amagada
sota 'l traje y 'ls soldats primer y segon, durán cada hù
ocult un tros de cadena. La llum del sol ha desaparecut per
cumplert. Dos esclaus, ab una teyera encesa cada hù, se
colocan en lo prosceni un á cada cantó d' escena é ilumina-
nantla. En l' horitzó se veu quelcom de la rojor que dóna
al cel la lluna, sens veure's ella encar).

GLODI. Ja aixís no porta 'l risch que avans nos duya,
lo venir desarmats á fer la festa.

ODESTER. (Ab tot, jo, ab món punyal, seré á la plassa).
(Y dissimuladament s' oculta lo punyal en lo pit).

GLODI. Que res ma filla sápigam per ara.

ODESTER. No hajas temor, món rey.

GLODI.

Aydam, Odèster,

que Indra baixa ja.

(*Odèster li dona 'l bras y 'ls dos se dirigeixen al palau. Al arribar al primer grahò, Indra ja 'l baixa. Glodi li dona la mú y Odèster y ella, un á cada cantò, lo duhen al trono. Indra seu en lo setial.*)

ESCENA XIII

GLODI, INDRA, SOLDATS 1er y 2.^{on}, poble, jovencels, donas, noys, músichs, agorers y á sòn temps ODILA y á la fi ASSIRTES

(*La colla de jovencels d' en mitx dels quals Indra ha d' escullir á Odèster y qu' estarà composta per cinch ó sis dels guerrers mès jovens de la tribu, se coloca al comens d' aquesta escena, afilterada al fons del escenari y enfront del públich. La colocació de las demès figuras es la mateixa del final del primer acte.*)

GLODI. ¿Ho veus, ma filla? Ja 'ls donzells arriban y tu á tots ells preferirás á Odèster.

Així asseguras món poder, ma filla.

INDRA. (No veig á Odila en lloch; jo desfalleixo!...)
(*Surt Odila del palau y va ahont es Indra.*)

ODILA. (Senyora...

INDRA. ¿Tu á la fi?...

ODILA. Tè, ma senyora.

(*Li posa l' anell ab gran dissimulo.*)

INDRA. ¡Oh! ¿Ja tè adins la mort?

(*Mirántsel ab goig d' amagat de Glodi.*)

ODILA. Ja hi es segura).

ODESTER. Hermosa Indra, aviat serás ma esposa.

(*Odèster va hont es lo jovent, y 's posa al mitx. En aquest moment la lluna plena, grossa y roja, surt comencant á veure's darrera 'ls tronchs en lo centre del bosch del fons y anirà alsantse tan dolçament, que al caure 'l telò, no s' haurá alsat mès que quatre vegadas lo sèu diàmetre havent perdut quelcom de sa rojor.*)

AGOR. 1.er Ja es l' hora de las bodas arribada;
la lluna plena al horitzò despunta.
La reyna de la nit sa llum vos dóna.
Fasséuli acatament, fills de la Iberia.

(*Tots posan un genoll en terra saludant á la lluna y alsantse immediatament. Los esclaus que feyan llum ab los teyers se 'n van y la escena resta iluminada per lo raig de la lluna que va sentse mès viu cada volta.*)

GLODI. Prompte, Glocèster, porta aquí la copa.

(*Glocèster hi va, sostenint ab las duas mans un plat rodò en lo qual hi du una copa de bronze y un gerro del propi metall, y ho presenta á Glodi. Aquest umpla la copa y, prenentla, la ofereix á Indra; Glòcèster se 'n du lo demès.*)

Tu prenla de mas mans, aymada filla.
Com si 'l cor fòs á dintre hi oferisses,
al volgut del tèu cor dònala á beure.

(Indra, vacilant, y sostinguda per Odila 's dirigeix als jovencels cap al extrem dret. En aquest moment baixa Assirtes del bosch tapat lo cap ab la caputxa, y ab gran cautela 's coloca darrera Odèster. Indra va passant per devant de 'ls jovencels y quan es enfront d' Odèster veu á Assirtes que allarga la mà per pendre la copa. Ella li aparta ab horror exclamant apart:)

INDRA. ¡Oh, Assirtes; ell aquí y res puch dirli!..
(Assirtes fa un moviment d' ira al veure qu' ella li aparta la copa. Odèster, qu' ha vist la mà d' Assirtes, sens reconèixer, diu:)

ODESTER. ¿Quí es l' atrevit fellò que intenta beure?
(Y pren la copa, de mà de Indra que li ofereix; beu, y quan ha begut, diu, besantla en lo front:)
Salut, esposa mèva.

GLOCEST. ¡Visca Glodi!
¡Que visca Odèster!

FAHELS. ¡Visca!...
(Crit de pocas veus).

ASSIRTES. ¡Visca Ulaskos!
¡Al arma tots y mori al fi la ingrata!

(Assirtes clava 'l sèu punyal en lo cor de Indra, que cau ferida de mort).

INDRA. ¡Ay de mí!...

ODILA. ¡Oh!

(Crit ab lo qual se n' hi va la rahò. Sostè agenollada lo cap de Indra y d' aquest moment, mostrant en la cara l' idiotisme, no s' aparta d' ella. Al moment Glodi vol corre á salvá á sa filla, Odèster vol abalansarse contra Assirtes y 'ls soldats faels volen agarrotarlo; mes á un toch de corn d' Ulaskos, qu' allí 's troba, y que s' ha adelantat á mitx escenari, los rebelds s' abalansan contra 'ls lleyals al crit de:)

SOL. 1.er ¡Companys: que visca Ulaskos!

REBELDS. ¡Visca!...

(Crit poderòs de quasi tothom. Restan encadenats Glodi y Odèster; tot lo poble 's mira voltat de soldats rebelds ab los sabres enlayre y Assirtes ab veu de tro, crida:)

ASSIRTES. Sí; ¡visca Ulaskos, y rendíuvos!

Vos trobéu desarmats, perque s' oblidan
tots los odis avuy; mes ¡ay! que l' odi
que jo sento en món cor, res á la terra
d' esborrarlo es capás.

(Y prenent per la mà á Ulaskos lo du á seure al trono; mes Ulaskos queda dalt las gradas dret).

ODESTER. ¡Ah, vil que 'm matas!

GLODI. ¡Ingrat fellò que fins ta sanch traheixes!

(S' apayvagat la remor y callan tots per parar atenció en Indra, qu' encara viu y 's retors en l' angoixa).

¡Ma filla!...

INDRA. Pa... re...

GLODI. *(A Assírtes)* Si lo cor de bronze no t' ha tornat lo triomf, ¿ vols que á ma filla besi pe 'l darrer colp?

ASSIRTES. Soldats, portéuli.
(Glodi, encadenat y acompanyat per los soldats va ahont es sa filla. S' agenolla devant d' ella y d' espatllas al públich).

GLODI. Filla mèva, perdò.

INDRA. ¡Perdò! ¡Ay pa... re!

Tots... l' hem... ben me... nester.

GLODI. Jo 'n sò la causa.

INDRA. Mòn darrer goig...

GLODI. ¿ Qué vols?

INDRA. Que vin... ga Assírtes.

(Glodi s' aixeca després d' haverla besada, tenintlo d' ajudar los soldats y va hont es Assírtes).

GLODI. Ma filla 't vol; vès l' últim pler á darli.

(Resta mitx ajegut en los grahòns del trono y pantejant com un lleò ferit. Assírtes va silenciòs cap á Indra y s' agenolla com Glodi; mes d' un sol genoll y de cara al públich).

INDRA. ¡Assírtes, amor mèu!

(Li agafa la mà. Va acabantse. Lo que parlan ara ells dos no ho sent ningú. Ell acota 'l cap posant l' orella á frech de la seva boca).

(¿ Recordas ara...

que 't vareig dir. . que... ni sem... blante in-
grata

tenías de pensar... que 'n poguès... èsse?

ASSIRTES. Ho recordo.

INDRA.

Lo cas... ha... arribat ara

y tu 'l cástich t' has dat no volguent creure

en lo mèu amor pur; car en la copa

qu' he dat á Odèster... hi há de las... matzinas

que tanca aquest anell que... en món dit
guaytas.

ASSIRTES. ¡Oh desdítixa! ¡Perdò!

INDRA.

No tè més vida

que lo que tardi en argentars la lluna.

ASSIRTES. ¡Sò indigne de perdò!

INDRA.

No... Jo 't... per... dono.

(Queda morta. Desesperaciò horrible d' Assírtes. Tothom s' hi mitx atansa instinctivament y esglayat. Al fi s' asserena com qui pren una horrenda determinaciò y diu á l' orella d' ella com si encara poguès sentirlo:)

ASSIRTES. ¡Oh Indra! Vinch ab tu; ja que á la terra

era un mateix amor que 'ns dava vida

á mi y á món rival, la mort nos donga

ara un mateix verí. ¡Oh mort, acullme!)

(Li agafa la mà y fingint que li besa, xucla l' anell. S' aixeca després ab calma esglayadora y anant hont es Odèster, li diu:)

Odèster: tas ofensas jo 't perdono;
tu perdónam á mi las que 't sò fetas.

(*Odila s' assenta á terra posant en sa falda lo cap de la morta, besantla y tocantli 'l rostre ab ayre estúpit*).

GLODI. ¿Cóm, després de tòn triomf, aixís te postras
devant de tòn rival?

ODESTER. Tambè me 'n pasmo.
Sols qui 's veu engolit per lo sepulcre,
al mès fèr enemich perdò reclama.

ASSIRTES. Per ço 'l reclamo jo, insensat, oume:
tambè tu mòn perdò desitjarías
si sabesses la fi que als dos espera.

(*Y portantlo al prosceni, li segueix dihent ab gran misteri*):

Sí, Odèster, per açó. Ja aquí á la terra,
per tu y per mi s' ha l' ambició acabada.
¿No veus la lluna que s' aixeca plena?
tu y jo no la veurém en sent bèn alta.

ODESTER. ¿Estás foll?

ASSIRTES. Ja ho sabrás.)

(*Y dirigintse á Ulaskos y demès rebelds*):

Y ara lliuréulo;

si lliurarlo voléu. No 'm fa basarda;
que ni haig de viure prou per poguer tèmèl
ni á ell per véurem morir li resta vida.

(*Y al tombarse per anar cap á Indra, veu en terra la copa del hydro-mel y s' hi dirigeix ab la següenta invocació*):

¡Oh Hydro-mel delectòs que tan sols glorias
havías espectat y grans venturas!
Avuy has estat tu l' arma homicida
qu' esfonsa en lo no ser, tot' una rassa
que un greu pressentiment fréstech me crida
que, per puní' aquest crim de vil memoria,
los dèus darán als celtas la victoria.

(*Extranyesa y terror de tots, que no comprenen lo que passa.*

Lo mateix Ulaskos experimenta un sentiment que fa contrast ab lo goig que demostrava en sa cara al veures vencedor. Odèster resta petrificat. Glodi allarga las mans cap á la seva filla, plorantla. Assirtes torna á agenollarse devant d' ella y plora ab lo cap en mitx las mans. Odila segueix asseguda á terra tenint lo cap de la morta á la falda. Tot-hom ab lo cap baix resta aclaparat. En mitx d' un supers-ticiòs silenci, cau lo telèd).

UN LLIBRE ABSOLUTAMENT IN-
DISPENSABLE ALS AFICIONATS

Catàleg d'Obres Teatral Catalanes

4.000 títols entre drames, comèdies, sainets, diàlegs,
monòlegs i sarsueles. Teatre d'infants i el més extens.

REPERTORI SENSE DONES

A cada obra es detalla el nombre de personatges, homes i dones; si
escrita en vers o prosa; si és còmica o dramàtica

Vegeu les seccions que conté el Catàleg

-
- Obres en dos, tres o més actes, amb una o més dones.
  - Obres líriques en dos, tres o més actes, amb una o més dones.
  - Obres en un acte, amb una o més dones.
  - Obres líriques en un acte, amb una o més dones.
  - Obres en dos, tres o més actes, sense dones.
  - Obres líriques en dos, tres o més actes, sense dones.
  - Obres en un acte, sense dones.
  - Obres líriques en un acte, sense dones.
  - Monòlegs per a home.
  - Monòlegs per a dona.
  - Teatre d'infants en un o més actes.
  - Monòlegs per a nois.
  - Monòlegs per a noies.

Un volum d'unes 150 pàgines, 2 pessetes

Els qui vulguin rebre'l per correu, hauran d'afegir 0'40 pts. per al
queig certificat

Llibreria i Arxiu Teatral Mi

Carrer de Sant Pau, 21

BARCELONA